

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

21.02.2024

Hiippakuntavaltuuston kokous

Kokousaika 21.02.2024 18:00 - 21.02.2024 21:27

Kokouspaikka Lammin seurakunnan uusi seurakuntatalo, Katariinantie 2, Lammi

Osallistujat

Koivula Timo	maallikkojäsen, puheenjohtaja
Kemppainen Jari	pappisjäsen, varapuheenjohtaja
Aakula Kari	maallikkojäsen
Ahonen Antti	maallikkojäsen, poissa
Alajoki Asko	maallikkojäsen
Eskelinen Tiina	maallikkojäsen
Hieta Mikko	maallikkojäsen
Immonen Anna-Kaisa	maallikkojäsen, poissa
Kevätsalo-Vuorio Hanna-Leena	pappisjäsen
Korhonen Risto	pappisjäsen
Lindroos Tytti	maallikkojäsen
Löytty Olli	maallikkojäsen, poissa
Niemi Yrjö	pappisjäsen
Peräkääly Anja	maallikkojäsen
Pitkänen Heidi	pappisjäsen
Repo Heikki	pappisjäsen
Ruusukallio Ulla	pappisjäsen, poissa
Tulenheimo Torsti	maallikkojäsen
Uotila Mikko	maallikkojäsen
Viitala Ritva	maallikkojäsen
Yli-Krekola Tuula	maallikkojäsen

Varajäsenet

Haurinen Karhola Laura	maallikkovarajäsen
Kaipia Auni	pappisvarajäsen
Pesonen Sanni	maallikkovarajäsen

Läsnäolo- ja puheoikeus

Repo Matti	piispa
Silfverhuth Olli-Pekka	tuomiorovasti
Juutilainen Jorma	lakimiesasessori
Törmä Terhi	hiippakuntadekaani
Sorsa Leena	pappisasessori
Itkonen Juha	pappisasessori
Mäki Kalle	kirkkohallituksen maallikkojäsen

Laukkonen Hannu	notaari, sihteeri
-----------------	-------------------

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 1 Kokoustiedot	1
§ 2 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023	3
- Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin perustoiminta 2023	11
- Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin toimitilat 2023	14
- Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin rahasto 2023	16
§ 3 Hiippakuntavaltuuston ehdotus kirkolliskokoukselle kirkkohallituksen maallikkojäseneksi	18
§ 4 Hiippakuntavaltuuston ehdotus kirkolliskokoukselle kirkkohallituksen pappisjäseneksi	21
§ 5 Hiippakuntavaltuustoaloite vaikuttajanuorten läsnä- ja puheoikeudesta hiippakuntavaltuuston kokouksissa ja työskentelyissä	24
- Aloite hiippakuntavaltuustolle	26
§ 6 Aloite Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin kollegion kokousten pöytäkirjojen ja esityslistojen julkaisemisesta verkkosivulla	27
- Aloite Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin kollegion kokousten pöytäkirjojen ja esityslistojen julkaisemisesta verkkosivulla	28
§ 7 Aloite seurakuntavaalien uudistamiseksi	31
- Hiippakuntavaltuustoaloite seurakuntavaalien uudistamiseksi	33
§ 8 Aloite kirkkolain 8 luvun 15 §:n 1 momentin muuttamisesta	34
- Aloite KL 8 luku 15 § 1 mom. muuttamisesta siten, että papin ilmoittamisvelvollisuus jokaisesta hautaan siunaamisesta puretaan	36
§ 9 Hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämisryhmän mietintö	38
- Mietintö: Hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämisryhmän mietintö	39
§ 10 Kasvun verso -palkinnon kohdentaminen, Harjun seurakuntaneuvoston päätös	41
§ 11 Mahdolliset muut asiat	42
§ 12 Kokouksen päätös	43
Valitusosoitus	44

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 1 Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Esitys Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös Päätös esityksen mukaisesti.

Läsnäolijoiden toteaminen

Työjärjestyksen 5 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokouksen alussa pidetään alkuhartaus, jonka jälkeen toimitetaan nimenhuuto.

Kirkkoherra Heli Ulvinen piti alkuhartauden sekä kertoi Lammin seurakunnan vasta valmistuneen seurakuntatalon rakennusprojektista.

Esitys Toimitetaan nimenhuuto ja todetaan muut läsnäolijat.

Päätös Päätös esityksen mukaisesti.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Työjärjestyksen 5 §:n mukaan, kun nimenhuuto on toimitettu, todetaan, onko kokous laillisesti kutsuttu koolle ja päätösvaltainen.

Työjärjestyksen 1 §:n mukaan hiippakuntavaltuustolla on vuosittain vähintään kaksi kokousta. Helmikuussa pidettävässä kokouksessa käsitellään hiippakunnan edellisen tilikauden toimintakertomus ja tilinpäätös. Toukokuussa pidettävässä kokouksessa käsitellään hiippakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sekä tulevan vuoden talousarvio.

Työjärjestyksen 2 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston jäsenen ja seurakuntien aloitteet on lähetettävä tuomiokapitulille viimeistään kolmekymmentä päivää ennen kokousta. Myöhemmin lähetetyt aloitteet siirtyvät seuraavaan kokoukseen. Kokousta koskevassa kutsussa ja ilmoituksessa on mainittava aloitteiden jättöajasta.

Työjärjestyksen 4 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokoontumisaika ja – paikka on kokouksen puheenjohtajan tai tuomiokapitulin toimesta ilmoitettava jäsenille, läsnäolo-oikeutetuille ja hiippakunnan seurakunnille hyvissä ajoin ennen kokouksen alkamista. Kokouksen esityslista lähetetään osanottajille seitsemän päivää ennen kokousta.

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätös esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 6 §:n mukaan hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti. Valitut pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.

Esitys Hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Mikko Uotila ja Ritva Viitala.

Esityslistan hyväksyminen

Esitys Esityslista hyväksytään kokouksen käsittelyjärjestykseksi.

Päätös Päätös esityksen mukaisesti.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 2 Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Diaarinumero DTAM/49/00.01.03/2021

Perustelut Hiippakunnan tulee laatia kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaisesti kirkolliskokoukselle toimintakertomus ja tilinpäätös. Tuomiokapituli lausuu vuoden 2023 osalta seuraavaa:

Toimintakertomus Tampereen hiippakunta

1.Johdanto

Toiminta-ajatus

Tampereen hiippakunta on alueensa seurakuntien kumppani kirkon missiossa. Kumppanuus tarkoittaa yhdessä tekemistä, luotettavuutta ja vuorovaikutusta. Toimimme kapitulin ovet auki -strategian mukaan toimintaympäristöä tutkien ja tulevaisuuteen suuntautuen. Toimintaa ohjaavia arvojamme ovat oppiminen ja vastuullisuus. Arvioimme ja tarvittaessa uudistamme tehtäviämme.

Tuomiokapitulin työn tarkoitus on mahdollistaa seurakuntatyön paras toteutuminen; ilo, toivo ja uudistuminen. Tuki työyhteisöille, työntekijöille, johtamiselle ja hallinnolle konkretisoituu ohjauksessa ja konsultoinnissa, valmennuksessa ja koulutuksessa, viestinnässä tai muutostilanteisiin liittyvässä tuessa. Neuvomme hallinnollisissa asioissa ja vastaamme papiston henkilöstöhallinnosta ja uusien työntekijöiden valmennuksesta. Kutsumme ajattelemaan yhdessä ja katsomaan tulevaan, liittymään yhteiskuntaan ja verkostoihin. Tehtäväämme toteutamme yhdessä seurakuntien ja muiden kumppaneidemme kanssa.

Seurakunnat

Hiippakuntaan kuului toimintakertomusvuonna 37 seurakuntaa viidessä rovastikunnassa: Tuomiorovastikunta (Tampereen Eteläinen, Messukylä, Tuomiokirkko ja Harju), Hämeenkyrön (Ikaalinen, Hämeenkyrö, Ylöjärvi, Nokia, Pirkkala, Kihniö, Parkano, Sastamala) ja Kangasalan (Kangasala, Akaa, Sääksmäki, Pälkäne, Lempäälä, Vesilahti, Urjala, Ruovesi, Orivesi, Mänttä-Vilppula, Punkalaidun, Virrat) rovastikunnat sijaitsevat Pirkanmaalla, Hämeenlinnan (Hämeenlinna-Vanaja, Hauho, Lammi, Hattula, Loppi, Janakkala, Riihimäki, Hausjärvi) ja Tammelan (Tammela, Forssa, Ypäjä, Humppila, Jokioinen) rovastikunnat Kanta-Hämeessä.

Hiippakuntavaltuusto, jäsenet ja aloitteet

Hiippakuntavaltuustoon kuuluu 7 pappisjäsentä: Jari Kempainen, vara-pj., Risto Korhonen, Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio, Yrjö Niemi, Heidi Pitkänen, Heikki Repo, Ulla Ruusukallio ja 14 maallikkojäsentä: Kari Aakula, Antti Ahonen, Asko Alajoki, Tiina Eskelinen, Mikko Hieta, Anna-Kaisa Immonen, Timo Koivula, pj., Tytti Lindroos, Olli Löytty, Anja Peräkääly, Torsti Tulenheimo, Mikko Uotila, Ritva Viitala, Tuula Yli-Krekola. Tampereen hiippakunnasta kirkkohallituksen maallikkojäseneksi on valittu Kalle Mäki. Hänellä on siten hiippakuntavaltuuston kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Vuoden 2023 aikana kokouksia on pidetty kaksi: helmikuussa ja toukokuussa. Hiippakuntavaltuustossa on vuoden 2023 aikana tehty kolme aloitetta:

- Aloite työryhmän perustamisesta Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämiseksi
- Aloite hiippakuntavaltuuston kokousten striimaamisesta verkkoon
- Aloite seurakuntien työn rahoituksesta Tampereen yliopistollisessa sairaalassa.

Tuomiokapitulin istunto

Istunnon jäseniä ovat piispa Matti Repo pj., tuomiorovasti Olli Hallikainen 30.9. saakka ja Olli-Pekka Silfverhuth 1.10. alkaen, lakimiesasessori Jorma Juutilainen, hiippakuntadekaani Terhi Törmä, maallikkojäsen Tiina Eskelinen sekä pappisasessorit Leena Sorsa ja Juha Itkonen. Istunnon sihteerinä on toiminut notaari Hannu Laukkonen. Lisäksi kokouksissa läsnä on ollut hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Timo Koivula. Tuomiokapituli kokoontui 12 kertaa.

Henkilötyövuodet

Tuomiokapitulin henkilötyövuosien määrä on kehittynyt seuraavasti: 2021 10 henkeä, 2022 10 henkeä, 2023 9 henkeä. Vuoden 2023 lopussa tuomiokapitulissa oli 9 vakituista työntekijää. Lisäksi arkkihiippakunnalta on ostettu talouden, rakenteiden ja kiinteistöjen alan asiantuntijuutta 1.8. alkaen 40 % verran.

2. Keskeiset tapahtumat 2023

Tampereen hiippakunta liittyy suunnittelukauden toiminnassaan kirkon yhteiseen Ovet auki -strategiaan ja sen pohjalta nouseviin omiin lähivuosien painopisteisiinsä (Kapitulin ovet auki). Näistä painopisteistä oli asetettu viisi erityistä tavoitetta vuodelle 2023. Seuraavassa arviointia kunkin tavoitteen toteutumisesta:

1. Seurakuntiemme yhdenvertaisuusosaaminen on kasvanut.

Vuoden 2023 aikana toteutettiin Ovet auki kaikille - yhdenvertaisuusaamupäivä jokaisessa rovastikunnassa. Osallistuminen seurakunnista oli melko kattavaa etenkin johtavien luottamushenkilöiden osalta. Yhteensä osallistujia n. 180 henkeä. Koulutuspalautteena kerätyn itsearvioinnin mukaan osaaminen kasvoi etenkin rekrytoinnin yhdenvertaisuudessa. Myös tietoisuus yhdenvertaisuuden merkityksestä lisääntyi. Yhdenvertaisuusosaamisen syventäminen vaatii kuitenkin vielä työtä, ja tuomiokapituli voi omalla toiminnallaan tukea seurakuntia kohti konkretiaa syrjimättömyydessä. Vuoden 2024 jälkeen on aika arvioida jälleen tilannetta.

2. Seurakunnat ovat tunnistettu toimija hyvinvointialueilla ja henkinen huolto toimii vakiintuneesti pelastustoimen kumppanina.

Vuosi 2023 merkitsi hyvinvointialueyhteistyössä siirtymää valmistelevasta yhteistyöstä kohti konkreettista toimintaa. Seurakuntien tunnistettavuutta tuki jo valmisteluvaiheessa toteutunut keskustelu. Varsinkin perhekeskustyhteistyössä seurakuntien rooli tunnistetaan jo aiemmin tehdyn

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

pitkäjänteisen yhteistyön pohjalta. Tämän vuoksi seurakuntien edustajia on kutsuttu erilaisiin hyte-yhteistyön foorumeihin ja työryhmiin. Näiden organisoitumisen suhteen hyvinvointialueet poikkeavat toisistaan. Kaiken kaikkiaan organisoitumisessa ja toimintatavoissa on paljon vielä kesken. Hyvinvointialueiden toiminta on vasta rakentumassa. Seurakuntien yhdyspintatyössä on vielä kehitettävää esimerkiksi verkostomaisessa viestinnässä. Uusi tilanne vaatii vielä oppimista puolin ja toisin. Oma kysymyksensä on, miten hyvinvointialueiden palveluverkkojen tiivistäminen tulee vaikuttamaan eri paikkakuntien ilmapiiriin ja millaiseksi seurakunnan rooli muotoutuu yhä niukkenevien sote-resurssien toimintaympäristössä.

HVA-yhteistyöhön liittyy myös seurakuntien henkisen huollon maakunnallinen organisoituminen. Se on vaatinut ja vaatii paljon työtä, mutta on tässä vaiheessa toteutunut melko hyvin. Tätä ovat tukeneet yhteiset koulutukset verkostotoimijoiden (SPR ja maakunnalliset sosiaali- ja kriisipäivystykset) kanssa. Seurakuntien ja tuomiokapitulin edustajat ovat mukana myös valmiuteen liittyvissä maakunnallisissa foorumeissa, mikä vahvistaa asemaa yhtenä pelastustoimen kumppanina.

3. Seurakuntien perustehtävää on tuettu tavalla, joka on lisännyt hengellisen elämän monimuotoisuutta ja vahvistanut sekä kirkon työntekijöiden että seurakuntalaisten identiteettiä.

Ikkunoita kristilliseen spiritualiteettiin -koulutuksiin osallistui 22 henkilöä eri ammattiryhmistä, ja välittömän osallistujapalautteen mukaan ne ovat onnistuneet tavoitteessaan.

Uusien työntekijöiden valmennus toteutui myös moniammatillisesti ja kokosi kuluneena vuonna 41 henkeä tutkimaan omaa identiteettiä kirkon työntekijänä. Hengellisen matkakumppanuuden päiviä toteutettiin piispantarkastusten yhteydessä.

Etenkin uusien työntekijöiden valmennus on osoittautunut vaikuttavaksi tavaksi tukea työntekijäidentiteettiä ja kokemusta yhteisestä työstä. Parhaimmillaan valmennus vaikuttaa arvostuksen kokemukseen ja arjen yhteistyön sujuvuuteen eri ammattiryhmien välillä. Valmennusta on kehitetty vastaamaan entistä paremmin myös pappisvirkaan tulevien siirtymää yliopistosta seurakuntatyöhön ja seurakunnista tulevilla valmentajakumppaneilla on iso merkitys kokonaisuuden rakentumisessa.

Tutkimusaineiston valossa hengellisen matkakumppanuuden tarjoaminen on tulevana vuosina entistä tärkeämpää seurakuntatyön mielekkyyden säilymisessä ja vahvistamisessa. Monimuotoisen hengellisen elämän vaikuttavuutta seurakuntalaisen näkökulmasta ei vielä vuoden aikana arvioitu. Kyseisellä aihealueella – kuten tuomiokapitulin työn vaikuttavuuden arvioinnissa laajemminkin – on myös hyvin haastavaa tutkia, mikä vaikutus syntyy nimenomaan hiippakunnallisen toiminnan seurauksena.

4. Tuomiokapitulin työtä johdetaan vaikuttavuusperusteisesti.

Kuluneena vuotena tuomiokapitulin henkilöstö on jälleen pienentynyt, joten työn vaikuttavuuden arviointi olisi tärkeää. Se on kuitenkin haastavaa, ja ulkopuolisen toimijan tarkastelu valottaisi asiaa syvällisemmin. Esimerkiksi lääninrovastien kanssa käytyjen arvioivien keskustelujen perusteella

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

tuomiokapitulin työn merkityksellisyys nousee siitä, että se on toimijana seurakuntia lähellä. Tähän yhdessä tekemisen ulottuvuuteen myös toimintatavat tähtäävät. Hallinnollisen neuvonnan ja ohjauksellisen tuen merkitys on suuri. Myös johtamisen tuki, ohjaus ja uusien työntekijöiden valmennus nousevat esiin. Kuluneen vuoden aikana tulevaisuuteen tähtäävään taloudelliseen kestävyYTEEN on panostettu hankkimalla asiantuntijaresurssia arkkihiippakunnasta.

Resursseja on muutenkin kohdistettu painopisteisiin ja arvioitu puolivuotis seurannassa tavoitteiden toteutumista. Mittaristoja kuitenkin puuttuu, ja usein vaikuttavuuden arviointi toteutuu välittömän kokemusarviointin kautta. Vaikuttavuusperusteisuuteen kuitenkin pyritään.

5. Seurakuntien toteutuneet ja edessä olevat muutosprosessit on johdettu laadukkaasti.

Seurakunnissa on toteutettu tuomiokapitulin taholta yli 30 erilaista ohjausprosessia työyhteisöissä, tiimeissä tai henkilökohtaisesti. Jotkut ovat yksittäisiä työskentelyjä, osa koko vuoden ajalle ulottuneita tai piispan tarkastukseen liittyviä. Useat näistä liittyvät erilaisiin muutostilanteisiin. Tavoitteena on ollut tukea ohjauksen keinoin johtamista ja työyhteisöä muutoksessa.

Johtamisen tueksi on toteutettu myös erilaisia foorumeita (päivä johtamisen tueksi, talousjohdon päivät, yhteisen johtamisen päivät ylimmälle viranhaltija- ja luottamushenkilöjohdolle) ja ajankohtaistilanteita.

Muutostilanteessa elävien seurakuntien (Urjala-Punkalaidun) kokemuksista on vuoden aikana tehty yksi selvitys ja jatkossa ulkopuolisen tahon tekemiä selvityksiä olisi hyvä hyödyntää enemmänkin.

Yksittäisen ohjausprosessin vaikutuksesta ei vuoden aikana tehty työyhteisökyselyä, ja vaikka erilaiset ohjausryhmät tuottavat prosessien arviointia osana tehtäväänsä, syvempi arviointi kertoisi enemmän vaikuttavuudesta ja sen osatekijöistä. Johtamisen ja muutosvaiheiden tuki tulee myös jatkossa olemaan keskeinen osa tuomiokapitulin ohjaustyötä, sillä sen merkityksellisyys tunnistetaan.

Muita huomioita vuodesta 2023

Määriteltyjen tavoitteiden lisäksi vuoden keskeisiä tapahtumia olivat hiippakunnan juhluvuosi 100 vuotta Tampereella ja osana sen viettoa synodaalokokous muille kuin seurakuntatehtävissä tällä hetkellä toimiville. Synodaalokokouksesta saadun palautteen perusteella se oli sisällöltään onnistunut. Muut juhluvuoteen liittyvät tapahtumat toteutettiin pienimuotoisesti ja toisaalta verkostojen kanssa juhlien. Yhteiskunnallista merkittävyyttä juhluvuosi tuotti sen kunniaksi tehdyllä päätöksellä, jonka mukaan juhluvuoden rahastosta osoitettiin Lastenklinikan kummeille merkittävä lahjoitus nuorten mielenterveystyön tukemiseen.

Juhluvuoden lisäksi vuotta leimasivat myös uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen, uusi kirkkolaki sekä siihen liittyvä koulutus ja neuvonta. Vuoden 2023 erityisten tapahtumien lisäksi tuomiokapituli toteutti ja kehitti perustehtäviä kuten rekrytointitukea, uusien työntekijöiden valmennusta ja

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

piispantarkastuksia.

2.Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen toteutumista on arvioitu suhteessa mittaristoon sanoin: ”Toteutunut”, ”Toteutunut osittain” tai ”Ei toteutunut”.

Painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit / Tavoitteiden toteutuminen
<p>Mitä painopisteitä toiminnalla edistetään?</p> <p>1) 3 d, a 2) 3b, 4 a, b, 5 a 3) 1 a, b, 3 b, c 4) 4 b, c, d, 5 c 5) 6 a, b, 5 b, c</p> <p>Vuonna 2023 tuomiokapituli tukee seurakuntien työtä erityisesti seuraavissa tavoitteissa:</p>	<p>1. Seurakuntiemme yhdenvertaisuusosaaminen on kasvanut.</p>	<p>-itsearviointi (verrataan muutosta aiempaan). Arvio: Toteutunut.</p> <p>-yhdenvertaisuustilanteen yleinen arviointi 2024 ja muutos kevääseen 2022. Arvio: Ei toteutunut.</p> <p>-koulutettujen työntekijöiden ja luottamushenkilöiden seurakuntakohtainen kattavuus. Arvio: Toteutunut osittain.</p>
	<p>2. Seurakunnat ovat tunnistettu toimija hyvinvointialueilla ja henkinen huolto toimii vakiintuneesti pelastustoimen kumppanina.</p>	<p>-yhteistyömalli on rakentunut tarkoituksenmukaiseksi. Arvio: Toteutunut osittain.</p> <p>-seurakuntien roolin muutos (verkostokysely). Arvio: Ei toteutunut.</p> <p>- henkisen huollon verkostopäivät ja kerätty palaute. Arvio: Toteutunut.</p>
	<p>3. Seurakuntien perustehtävää on tuettu tavalla, joka on lisännyt hengellisen elämän monimuotoisuutta ja vahvistanut sekä kirkon työntekijöiden että seurakuntalaisten identiteettiä.</p>	<p>-Spiritualiteetti- ja matkakumppanuus-koulutukset ja niistä kerätty kokempalaute. Arvio: Toteutunut.</p> <p>-kokemusrarviointi seurakuntalaisia osallistavalla tavalla. Arvio: Ei toteutunut.</p>
	<p>4. Tuomiokapitulin työtä johdetaan vaikuttavuusperusteisesti.</p>	<p>-tavoitteilla on mittarit ja luotu seuranta. Arvio: Toteutunut osittain.</p> <p>-työn vaikutukset määritelty. Arvio: Ei toteutunut.</p>

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

		-resurssit on kohdistettu vaikutusperusteisesti. Arvio: Toteutunut osittain.
	5. Seurakuntien toteutuneet ja edessä olevat muutosprosessit on johdettu laadukkaasti.	-muutosta tukevien ohjausprosessien määrä. Arvio: Toteutunut. -ohjausprosessien laatu ja vaikutus yksilö- ja yhteisötasolla (työyhteisökysely). Arvio: Toteutunut osittain.

Vaikuttavuustavoitteiden toteutumista on arvioitu seuraavasti: "Toteutunut", "Toteutunut osittain" tai "Ei toteutunut".

Vaikuttavuuden arviointi / Tavoitteiden toteutuminen

1. Yhdenvertaisuuden vahvistuminen yhteiskunnassa ja seurakunnissa johtaa jaetumpaan kokemukseen siitä, mitä on elää yhteisöjemme jäsenenä. Tätä vaikutusta voidaan arvioida esimerkiksi arvioivalla Erätauko-keskustelulla, johon on kutsuttu osallistujia eri taustoista. Dialoginen työotteemme tuottaa myös rakentavampaa vuorovaikutusta yhteisöissä ja osallisuuden lisääntymistä. **Arvio:** Ei toteutunut.

2. Työmme tuottaa yhteiskuntaan yhteistä hyvää ja kumppanuusverkostojen vahvistumista. Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan ihmisten hyvinvointi ja henkinen kriisinkestokyky lisääntyvät, kun seurakunnat ja hyvinvointialueet löytävät toimivat yhteistyötavat uudessa rakenteessa. Vertailuaineistoa ei uudessa rakenteessa ole, mutta THL ja muut laitokset tekevät kyselyjä, joiden perusteella hyvinvointia voidaan arvioida yhteiskunnan näkökulmasta. Seurakuntien roolin tunnistamiseen ja merkitykseen voidaan toteuttaa toimijaverkostossa kysely. **Arvio:** Toteutunut osittain.

3. Seurakuntien toiminnalla on merkitystä ihmisten hengelliselle elämälle ja seurakunnan työntekijöillä on riittävästi tukea omalle identiteetilleen. Tämän vaikutuksen toteutumista voidaan seurata subjektiivisen kokemuksen arvioinnilla esimerkiksi erilaisissa arviointityöpajoissa tai haastattelujen muodossa. **Arvio:** Toteutunut osittain.

4. Oman työmme vaikuttavuusperusteisuus lisää ymmärrystä seurakuntien ja kirkon aikaansaamasta hyvästä ja merkityksestä. **Arvio:** Ei toteutunut.

5. Kun muutokseen tarjotaan tukea, paikallistasolla säilyy tulevaisuususkko ja luottamus epävarmuudesta huolimatta. Ohjauksellinen tuki vapauttaa seurakuntien voimavaroja kehittämiseen ja kokeilemiseen ja hyvän työilmapiirin ylläpitämiseen. Tätä voidaan mitata työyhteisön sisällä arvioivalla kyselyllä, samoin paikallisen tason muut kyselyt subjektiiviseen kokemukseen liittyen ovat mahdollisia. Seurakunnan lisäksi laadukkaasti johdetut ja tuetut muutosprosessit tuottavat laajemminkin yhteisöihin osallisuuden kokemuksen vahvistumista. **Arvio:** Toteutunut osittain.

Osaamisen kehittämistä on arvioitu seuraavasti: Osaamisen kehittämisen osalta kunkin tavoitteen toteutuminen: "Toteutunut", "Toteutunut osittain" tai "Ei toteutunut".

Osaamisen kehittäminen / Tavoitteiden toteutuminen

Vaikuttavuusarvioinnin osaamista, jotta työtä opitaan johtamaan vaikuttavuudesta käsin. **Arvio:** Ei

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

toteutunut.

Vaikuttavuuden arviointiin tarvitaan myös työpajaosaamista, jota on saatavissa mm. Sitran menetelmiä soveltamalla. Ulkopuolisen ohjaajan tuki käytännön arviointityöpajassa tarvitaan. **Arvio:** Ei toteutunut.

Jotta kehittyisimme tulevaisuusorientaatiossa, meidän tulee laajentaa tulevaisuustyöskentelyosaamista kapitulin tiimissä. Ohjausta tähän saamme tiimin sisältä. Tulevaisuusprosessien johtamisen tueksi tarvitsemme myös talous- ja tilasto-osaamista. Tässä hyödynnämme Kirkkohallitusta sekä ulkopuolisia asiantuntijoita, jotka voivat toimia selvityshenkilöinä. Tämä osaaminen kuitenkin tarkoittaa jonkin verran kustannuksia joko hiippakunnalle tai seurakunnille, joiden kanssa tulevaisuustyöskentelyjä toteutetaan. **Arvio:** Toteutunut.

Tavoitteiden saavuttamiseksi myös yhteistä yhdenvertaisuusosaamista on hyvä kehittää. Tähän löytyy jo valmista materiaalia ja lisäksi voimme hyödyntää asiantuntijavierailuja myös omaan oppimiseemme. **Arvio:** Toteutunut osittain.

Verkostojohtamisen osaamista olisi myös hyvä kehittää, sillä työ tapahtuu usein juuri kumppanuuksia vahvistamalla. **Arvio:** Toteutunut.

Tulevaisuuden näkymät

Vuoden 2023 aikana on jouduttu henkilöstön vähetessä edelleen arvioimaan, mikä tehtävissä on keskeistä ja vaikuttavaa ja millä tavalla löydetään paras osaaminen kuhunkin tehtävään. Kumppanuusajattelumme on vahvistunut tämän vuoksi. Yhteistyö arkkihiippakunnan kanssa talouden asiantuntijan tehtävää koskien on konkreettinen esimerkki yhdessä tekemisestä. Tästä on vuoden aikana syntynyt hyviä kokemuksia. Lähitulevaisuudessa erilaisen tulevaisuustyöskentelyn merkitys kasvaa. On aktiivisesti pyrittävä löytämään uusia ratkaisuja talouden, toiminnan ja rakenteiden näkökulmasta.

Verkostomaisessa työtavassa suhteiden merkitys on suuri. Tähän on kiinnitettävä huomiota myös jatkossa, kun toimintaympäristö edellyttää yhä enemmän verkosto-osaamista myös seurakunnilta.

Jos suhteet eivät ole kunnossa, asiat eivät tapahdu. Hyvinvointialueiden aloitettua vuoden aikana on opittu työskentelemään yhteisillä rajapinnoilla. Rajapinnoilla on myös koko yhteiskuntaa koskevia haastavia kysymyksiä, joiden äärellä keskinäisriippuvuus tulee ilmeiseksi.

Kuluneen vuoden aikana johtamisen keskeisyys on noussut jälleen esiin seurakuntien hyvän työn edellytyksenä. Jatkossa on kiinnitettävä edelleen huomiota siihen, että kirkkoherranvirka olisi täyttöprosessista alkaen houkutteleva vaihtoehto. Muutenkin rekrytointi näyttäytyy tulevaisuuden haasteena, johon kirkossa tulisi joka tasolla pyrkiä vastaamaan. Uhkakuvana on, ettei tehtäviin löydy riittävän osaavia tekijöitä.

Tuomiokapitulin omassa työssä tarvitsemme oppimaamme arvioivaa priorisointia myös tulevaisuudessa. Uhkakuvana näyttäytyy taloudellisten resurssien kireys.

4. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tuomiokapitulille vuosi 2023 oli taloudellisesti vaikea. Talousarvion toteuma

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

oli toiminnan osalta 1.202.551,29 euroa. Budjetti ylittyi näin ollen n. 9,6 %. Tämä selittyy useilla eri tekijöillä. Vuoden 2023 palkankorotukset olivat tasoltaan selvästi tavallista suurempia. Inflaatio nosti tavaroiden ja palveluiden hintoja laajalla pohjalla, eikä tähän oltu varauduttu budjetissa. Vuoden 2023 aikana tuomiokapituli järjesti paljon tapahtumia, joista erityisesti muualla kuin kirkon virassa toimivien ja eläkkeellä olevien pappien ja lehtorien synodaalikokous sekä yhteisen johtamisen päivät olivat merkittäviä taloudellisia satsauksia. Turun arkkihiippakunnalta ostettiin talouden asiantuntijapalveluita ja lisäksi sille maksettiin viiveellä vuodelle 2022 kuuluvia kuluja hiippakuntien yhteisen johtamiskoulutuksen järjestämisestä. Tuomiokapitulille syntyi ennakoimattomia kuluja yhdestä kirkkoherran irtisanoutumissopimuksesta, jonka kulut maksetaan puoliksi kyseisen seurakunnan kanssa. Myös hiippakunnan juhluvuoden tilaisuudet, seurakuntien luottamushenkilöiden perehdytykset, uuteen kirkkolainsäädäntöön liittyvät koulutukset, seurakuntien talousjohdon päivien järjestäminen sekä kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaaleihin valmistautuminen vaativat taloudellisia resursseja vuonna 2023.

Toimitilojen osalta talousarvion toteuma oli 68.021,12 euroa, joka merkitsee budjetin ylittymistä n. 8 %:lla. Budjettiylityksen taustalla on pääosin yleinen kustannustason nousu.

Tuomiokapitulin rahastolle vuosi 2023 oli edellisvuotta parempi. Rahaston sijoitustuotot olivat 114.887,84 euroa. Tuomiokapituli päätti joulukuussa 2023 tehdä hiippakunnan juhluvuoden kunniaksi rahastosta 50.000 euron lahjoituksen Tampereen Lastenklinikan Tuki ry:lle käytettäväksi Tampereen yliopistollisen sairaalan nuorisopsykiatrian osaston toiminnan tukemiseen. Rahaston taseessa tämä näkyy lisääntyneenä velkana keskusrahastolle. Siirroksi omakatteeseen rahastoon muodostui lopulta 52.533,49 euroa.

Tilinpäätöstiedot ovat erillisellä liitteellä.

Esitys	Tuomiokapituli esittää hiippakuntavaltuustolle, että se hyväksyisi Tampereen hiippakunnan vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen 2023.
Päätös	Päätös esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Pöytäkirjanote kirkkohallitukselle.
Lisätiedot	hiippakuntadekaani Terhi Törmä, terhi.torma@evl.fi tai puh. 0400 910 772 lakimiesasessori Jorma Juutilainen, jorma.juutilainen@evl.fi tai puh. 050 407 8153
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

**Tampereen hiippakunnan talousarvion 2023
toteumavertailu (perustoiminta)**

Pääkirjaili		IP edellinen vuosi 2022	IA kuluva 2023	IA muutokset 2023	IA yhteensä 2023	Ioteuma 2023	Yli-ali	T-%
319000	Retki- ja kurssimaksut	33 204,50	30 000,00		30 000,00	38 403,00	-8 403,00	-128
Maksutuotot		33 204,50	30 000,00		30 000,00	38 403,00	-8 403,00	-128
362000	Jumalanpalveluskolehdit	1 476,36				1 391,94	-1 391,94	0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		1 476,36				1 391,94	-1 391,94	0
372000	Korvaus työterveyshuollosta	1 284,08	2 000,00		2 000,00	1 347,65	652,35	-67,4
Tuet ja avustukset		1 284,08	2 000,00		2 000,00	1 347,65	652,35	-67,4
383000	Muut tuotot	1,6				28 651,30	-28 651,30	0
Muut toimintatuotot		1,6				28 651,30	-28 651,30	0
393000	Sis. koulutuspalvelutuotot	650						
394000	Sis. muut tuotot					30	-30	0
Sisäiset tuotot		650				30	-30	0
Toimintatuotot		36 616,54	32 000,00		32 000,00	69 823,89	-37 823,89	-218,2
400000	Kokouspalkkiot	-2 903,00	-3 500,00		-3 500,00	-3 004,00	-496	-85,8
401000	Vakinaisten palkat	-606 885,77	-684 227,00		-684 227,00	-645 641,78	-38 585,22	-94,4
402000	Määräaikaisten palkat	-59 648,60				-29 212,83	29 212,83	0
407000	Tuntipalkat	-4 747,63	-10 000,00		-10 000,00	-18 272,77	8 272,77	-182,7
408900	Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset	-200	-1 000,00		-1 000,00	-29 851,30	28 851,30	-2 985,10
409100	Lääninrovastien palkkiot (K)	-19 459,15	-20 000,00		-20 000,00	-20 281,35	281,35	-101,4
409200	Pappisasessorien palkkiot (K)	-11 830,98	-12 000,00		-12 000,00	-12 331,14	331,14	-102,8
409300	Tuomiorovastien palkkiot (K)	-3 113,19	-3 000,00		-3 000,00	-3 244,77	244,77	-108,2
409800	Jaksotetut palkat	2 445,58	-5 000,00		-5 000,00	5 094,56	-10 094,56	101,9
Palkat ja palkkiot		-706 342,74	-738 727,00		-738 727,00	-756 745,38	18 018,38	-102,4
410000	Sosiaaliturvamaksut	-9 451,75				-11 136,61	11 136,61	0
410001	Sosiaalikulut TA		-205 266,00		-205 266,00		-205 266,00	
412000	Eläkemaksut	-190 565,76				-197 858,95	197 858,95	0
414000	Muut sosiaalivakuutusmaksut	-13 889,42				-14 973,42	14 973,42	0

415000	Jaksotetut sosiaalimaksut	583,25				-63,68	63,68	0
415100	Jaksotetut eläkevakuutusmaksut	665,19				1 385,70	-1 385,70	0
Henkilösivukulut		-212 658,49	-205 266,00		-205 266,00	-222 646,96	17 380,96	-108,5
420000	Sairausvakuutuskorvaukset		2 000,00		2 000,00		2 000,00	
424000	Muut henkilöstökulujen oikaisut					-12 344,80	12 344,80	0
Henkilökulujen oikaisuerät			2 000,00		2 000,00	-12 344,80	14 344,80	617,2
Henkilöstökulut		-919 001,23	-941 993,00		-941 993,00	-991 737,14	49 744,14	-105,3
430000	Postipalvelut	-1 618,40	-2 500,00		-2 500,00	-1 599,55	-900,45	-64
431100	Painatukset	-1 866,19	-1 000,00		-1 000,00	-161,6	-838,4	-16,2
431200	Ilmoitukset	-3 003,28	-2 000,00		-2 000,00	-2 912,14	912,14	-145,6
432000	Toimistopalvelut					-1 440,00	1 440,00	0
433000	ICT-palvelut	-1 269,17	-2 000,00		-2 000,00	-1 895,03	-104,97	-94,8
437000	Matkakustannukset (oma henkilöstö)	-44 535,54	-25 000,00		-25 000,00	-33 365,33	8 365,33	-133,5
437200	Matkakustannukset (ulkop.)	-18 472,50	-10 000,00		-10 000,00	-49 865,48	39 865,48	-498,7
437600	Ravitsemuspalvelut, henkilöstö	-5 505,29	-10 000,00		-10 000,00	-9 309,41	-690,59	-93,1
437700	Ravitsemuspalvelut, muut	-16 830,94	-20 000,00		-20 000,00	-37 849,18	17 849,18	-189,2
439000	Koulutuspalvelut, henkilöstö	-2 673,80	-4 000,00		-4 000,00	-1 313,00	-2 687,00	-32,8
439100	Koulutuspalvelut, muut	-6 874,32				-7 717,60	7 717,60	0
439300	Työterveyshuolto	-3 552,17	-6 000,00		-6 000,00	-4 580,78	-1 419,22	-76,3
440000	Asiantuntijapalvelut	-29 830,55	-50 000,00		-50 000,00	-38 206,02	-11 793,98	-76,4
440200	Kuva- ja taittopalvelut	-900,86	-2 000,00		-2 000,00	-5 427,61	3 427,61	-271,4
440300	Mainonta- ja markkinointipalvelut	-2 246,88	-2 000,00		-2 000,00	-538,78	-1 461,22	-26,9
440550	JuEL:n alaiset ostopalvelut	-5 270,00	-6 000,00		-6 000,00	-11 761,50	5 761,50	-196
442000	Toimintavakuutukset		-1 500,00		-1 500,00		-1 500,00	
442100	Omaisuusvakuutukset	-1 497,79				-1 572,66	1 572,66	0
447000	Muut palvelut	-2 331,00	-5 000,00		-5 000,00	-3 697,38	-1 302,62	-73,9
Palvelujen ostot		-148 278,68	-149 000,00		-149 000,00	-213 213,05	64 213,05	-143,1
448600	Sis. asiantuntijapalvelukulut	-1 120,00						
448700	Sis. koulutuspalvelukulut	-194				-250,8	250,8	0
449400	Sis. muut kulut	-1 905,00				-13 616,50	13 616,50	0

Palvelun ostot - sisäiset		-3 219,00				-13 867,30	13 867,30	0
	458000 Muut vuokrat	-1 106,40				-195	195	0
Vuokratulot		-1 106,40				-195	195	0
	461000 ICT-laitteet ja tarvikkeet	-334,77				-24,9	24,9	0
	464000 Toimistotarvikkeet ja -materiaalit	-245,24	-1 000,00		-1 000,00	-363,69	-636,31	-36,4
	467000 Elintarvikkeet	-2 078,07	-1 000,00		-1 000,00	-1 416,64	416,64	-141,7
	467600 Keittiövälineet ja astiatot					-542,85	542,85	0
	472600 Kukat, kynttilät ja ehtoollistarvikkeet	-334,5				-120	120	0
	473200 Kirjat, lehdet sekä kuva- ja äänimateriaalit	-574,96	-1 000,00		-1 000,00	-933,15	-66,85	-93,3
	473800 Lahjaesineet ja huomionosoitukset	-1 223,68				-1 136,79	1 136,79	0
	474000 Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 839,36	-3 000,00		-3 000,00	-481,57	-2 518,43	-16,1
Ostot tilikauden aikana		-7 630,58	-6 000,00		-6 000,00	-5 019,59	-980,41	-83,7
Aineet ja tarvikkeet		-7 630,58	-6 000,00		-6 000,00	-5 019,59	-980,41	-83,7
	484000 Stipendit ja tunnustuspalkinnot		-1 000,00		-1 000,00	-1 400,00	400	-140
	489000 Muut avustukset	-36 302,92	-30 000,00		-30 000,00	-17 951,80	-12 048,20	-59,8
Annetut avustukset		-36 302,92	-31 000,00		-31 000,00	-19 351,80	-11 648,20	-62,4
	493000 Jäsenmaksut	-200	-495		-495	-200	-295	-40,4
	495500 Luottokorttikulut	-160				-140	140	0
	496000 Muut kulut	-16,14	-1 000,00		-1 000,00	-28 651,30	27 651,30	-2 865,10
Muut toimintakulut		-376,14	-1 495,00		-1 495,00	-28 991,30	27 496,30	-1 939,20
Toimintakulut		-1 115 914,95	-1 129 488,00		-1 129 488,00	-1 272 375,18	142 887,18	-112,7
TOIMINTAKATE		-1 079 298,41	-1 097 488,00		-1 097 488,00	-1 202 551,29	105 063,29	-109,6

Tampereen hiippakunnan talousarvion 2023 toteumavertailu (toimitilat)

Pääkirjaili		1 P edellinen vuosi 2022	1 A kuluva 2023	1 A muutokset 2023	1 A yhteensä 2023	loteuma 2023	Yli-ali	T-%
330000	Asuin- ja muiden huon. vuokrat	15 504,00	17 000,00		17 000,00	16 076,64	923,36	-94,6
Vuokratuotot		15 504,00	17 000,00		17 000,00	16 076,64	923,36	-94,6
Toimintatuotot		15 504,00	17 000,00		17 000,00	16 076,64	923,36	-94,6
433500	Puhtaanapitopalvelut	-23 364,52	-24 000,00		-24 000,00	-24 957,62	957,62	-104
435000	Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut		-3 000,00		-3 000,00	-1 722,20	-1 277,80	-57,4
435300	Kiinteistöjen huoltopalvelut	-104,02						
435400	Vartiointi- ja hälytyspalvelut	-2 725,32	-2 000,00		-2 000,00	-3 966,66	1 966,66	-198,3
435600	Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	-1 708,47				-1 619,15	1 619,15	0
435700	Jätehuolto	-871,47	-1 000,00		-1 000,00	-1 433,56	433,56	-143,4
436000	Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut					-118,3	118,3	0
440000	Asiantuntijapalvelut					-287,68	287,68	0
442100	Omaisuusvakuutukset					-107,46	107,46	0
Palvelujen ostot		-28 773,80	-30 000,00		-30 000,00	-34 212,63	4 212,63	-114
453000	Rakennusten ja huon. vuokrat		-27 000,00		-27 000,00		-27 000,00	
458100	Vastikkeet	-27 592,80				-28 711,32	28 711,32	0
Vuokratulot		-27 592,80	-27 000,00		-27 000,00	-28 711,32	1 711,32	-106,3
460000	Kalusteet					-744	744	0
466500	Työvälineet ja työkalut	-288,85						
468000	Puhdistusaineet ja -tarvikkeet					-128,04	128,04	0
470000	Lämmitys	-10 702,78	-12 000,00		-12 000,00	-12 702,54	702,54	-105,9
471000	Sähkö	-6 327,91	-8 000,00		-8 000,00	-6 060,30	-1 939,70	-75,8
471300	Vesi	-1 136,34	-1 000,00		-1 000,00	-965,14	-34,86	-96,5
472000	Rak.-, korjaus- ja huoltotarvikkeet					-287,85	287,85	0
472500	Puutarhatarvikkeet ja -aineet	-496,8				-213,66	213,66	0
474000	Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 000,00		-1 000,00	-72,28	-927,72	-7,2

Aineet ja tarvikkeet		-18 952,68	-22 000,00		-22 000,00	-21 173,81	-826,19	-96,2
	491200 Kiinteistövero	-873,69	-1 000,00		-1 000,00	0	-1 000,00	0
Muut toimintakulut		-873,69	-1 000,00		-1 000,00	0	-1 000,00	0
Toimintakulut		-76 192,97	-80 000,00		-80 000,00	-84 097,76	4 097,76	-105,1
TOIMINTAKATE		-60 688,97	-63 000,00		-63 000,00	-68 021,12	5 021,12	-108

			2023 kausi 1 -12	2022 kausi 1 - 12	Muutos
Tulosyksikkö		Tase-/tuloslask.rivi	EUR	EUR	EUR
1025510110	Tampereen tk rahasto	170300 Osakerahastot	814 012,49	661 233,32	152 779,17
1025510110	Tampereen tk rahasto	170500 Korkorahastot	1 171 890,42	1 222 126,76	-50 236,34
1025510110	Tampereen tk rahasto	Osakkeet ja osuudet	1 985 902,91	1 883 360,08	102 542,83
1025510110	Tampereen tk rahasto	Rahoitusarvopaperit	1 985 902,91	1 883 360,08	102 542,83
1025510110	Tampereen tk rahasto	191500 Nordea Pankki Suomi Oyj 6	0,00	1 140,17	-1 140,17
1025510110	Tampereen tk rahasto	199896 SEB 34820 (K)	1 021,59	1 030,93	-9,34
1025510110	Tampereen tk rahasto	Rahat ja pankkisaamiset	1 021,59	2 171,10	-1 149,51
1025510110	Tampereen tk rahasto	VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 986 924,50	1 885 531,18	101 393,32
1025510110	Tampereen tk rahasto	VASTAAVAA	1 986 924,50	1 885 531,18	101 393,32
1025510110	Tampereen tk rahasto	200002 Erityiskatteisen rahaston vapaa po	-1 908 249,83	-1 855 716,34	-52 533,49
1025510110	Tampereen tk rahasto	Peruspääoma	-1 908 249,83	-1 855 716,34	-52 533,49
1025510110	Tampereen tk rahasto	Oma pääoma	-1 908 249,83	-1 855 716,34	-52 533,49
1025510110	Tampereen tk rahasto	259500 (Sis.) Sisäiset velat (K)	-78 674,67	-29 814,84	-48 859,83
1025510110	Tampereen tk rahasto	Muut velat	-78 674,67	-29 814,84	-48 859,83
1025510110	Tampereen tk rahasto	Lyhytaikainen vieras pääoma	-78 674,67	-29 814,84	-48 859,83
1025510110	Tampereen tk rahasto	Vieras pääoma	-78 674,67	-29 814,84	-48 859,83
1025510110	Tampereen tk rahasto	VASTATTAVAA	-1 986 924,50	-1 885 531,18	-101 393,32
1025510110	Tampereen tk rahasto	379310 Myyntivoitot osakerahastoista (K)	-35 650,38	-76 265,13	40 614,75
1025510110	Tampereen tk rahasto	379320 Myyntivoitot pitkän koron rahastoista (K)	-6 914,97	-8 987,17	2 072,20
1025510110	Tampereen tk rahasto	Myyntivoitot ja muut rahoitustuotot	-42 565,35	-85 252,30	42 686,95
1025510110	Tampereen tk rahasto	379400 Sijoitusomaisuuden arvonmuutokset (K)	-67 685,72	83 883,56	-151 569,28
1025510110	Tampereen tk rahasto	Arvonmuutokset	-67 685,72	83 883,56	-151 569,28
1025510110	Tampereen tk rahasto	379500 Palkkionpalautukset (K)	-4 636,77	-9 726,63	5 089,86
1025510110	Tampereen tk rahasto	Muut sijoitukset	-4 636,77	-9 726,63	5 089,86
1025510110	Tampereen tk rahasto	Sijoitustuotot	-114 887,84	-11 095,37	-103 792,47

1025510110	Tampereen tk rahasto	383000 Muut tuotot	-42,98		-42,98
1025510110	Tampereen tk rahasto	Muut toimintatuotot	-42,98		-42,98
1025510110	Tampereen tk rahasto	Toimintatuotot	-114 930,82	-11 095,37	-103 835,45
1025510110	Tampereen tk rahasto	447100 Sijoituspalvelut	7 723,84	8 236,70	-512,86
1025510110	Tampereen tk rahasto	Palvelujen ostot	7 723,84	8 236,70	-512,86
1025510110	Tampereen tk rahasto	489000 Muut avustukset	50 000,00		50 000,00
1025510110	Tampereen tk rahasto	Annetut avustukset	50 000,00		50 000,00
1025510110	Tampereen tk rahasto	489700 Korkorahastojen myyntitappiot (K)	4 673,49		4 673,49
1025510110	Tampereen tk rahasto	Sijoituskulut	4 673,49		4 673,49
1025510110	Tampereen tk rahasto	Toimintakulut	62 397,33	8 236,70	54 160,63
1025510110	Tampereen tk rahasto	498000 Siirto omakatteiseen rahastoon (K)	52 533,49	2 858,67	49 674,82
1025510110	Tampereen tk rahasto	Siirto omakatteiseen rahastoon	52 533,49	2 858,67	49 674,82
1025510110	Tampereen tk rahasto	TOIMINTAKATE	0,00	0,00	0,00

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 3 Hiippakuntavaltuuston ehdotus kirkolliskokoukselle kirkkohallituksen maallikkojäseneksi

Diaarinumero DTAM/55/00.00.01/2024

Perustelut

Kirkkohallituksen toimikausi on neljä vuotta. Kirkolliskokous toimittaa kirkkohallituksen pappis- ja maallikkojäsenten vaalin toimikautensa ensimmäisen vuoden toukokuussa. Seuraava vaali toimitetaan siis toukokuussa 2024 ja valittujen toimikausi on 1.6.2024-31.5.2028.

Kirkkohallituksen maallikkojäsenen vaalia varten hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettavat ehdolle järjestyksessä kolme maallikkoa. Vaalikelpoisuudesta säädetään kirkkolain 5 luvun 6 §:ssä ja 9 luvun 2 ja 3 §:issä. Maallikkojäseneksi on ehdotettava sekä miehiä että naisia .

Kirkkolain 5 luvun 6 §:n mukaan ”kirkkohallituksen jäseniä ovat:

- 1) arkkipiispa puheenjohtajana;
- 2) piispainkokouksen valitsevat kaksi piispaa;
- 3) kirkolliskokouksen valitsevat kaksi pappia;
- 4) kirkolliskokouksen valitsevat maallikkojäsenet, joita valitaan yksi jokaisesta hiippakunnasta.

Maallikkojäsenen tulee olla vaalikelpoinen kirkolliskokouksen maallikkoedustajaksi.

Kirkkohallituksen toimikausi on neljä vuotta.”

Kirkkojärjestyksen 5 luvun 12 §:n mukaan ”kirkolliskokous toimittaa kirkkohallituksen jäsenten vaalin toimikautensa ensimmäisen vuoden toukokuussa ja piispainkokous samana vuonna viimeistään toukokuussa.

Jokaisesta hiippakunnasta valitaan yksi maallikkojäsen hiippakuntavaltuuston tekemän ehdollepanon perusteella. Maallikkojäsenen vaalia varten hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettavat ehdolle kolme maallikkoa ja pappisjäsenten vaalia varten hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet kaksi pappia. Maallikkojäseneksi ja pappisjäseneksi on ehdotettava sekä miehiä että naisia.

Valittujen toimikausi alkaa seuraavan kesäkuun 1 päivänä. Jäsenen muuttaminen toisessa hiippakunnassa olevaan seurakuntaan ei vaikuta hänen jäsenyyteensä. Jos jäsen kuolee tai eroaa, valitaan hänen sijaansa jäljellä olevaksi ajaksi uusi jäsen.”

Kirkkolain 9 luvun 2 §:n mukaan ”vaalikelpoinen seurakunnan ja seurakuntayhtymän luottamustoimeen on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen. Vaalikelpoisuusiän on täytyttävä vaalipäivänä.

Vaalikelpoinen hiippakunnan ja kirkon keskushallinnon luottamustoimeen on hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan vaalikelpoinen maallikkojäsen ja hiippakuntaan kuuluva pappi.

Vaalikelpoinen hiippakuntavaltuuston saamelaisjäseneksi ja

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

kirkolliskokouksen saamelaisedustajaksi on maallikkojäsen, joka on äänioikeutettu saamelaiskäräjävaaleissa ja vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen.

Vaalikelpoinen Ahvenanmaalta valittavaksi hiippakuntavaltuuston jäseneksi ja kirkolliskokousedustajaksi on Ahvenanmaan maakunnassa sijaitsevan seurakunnan vaalikelpoinen maallikkojäsen.”

Kirkkolain 9 luvun 3 §:n mukaan ”luottamustoimeen voidaan valita vain sellainen vaalikelpoinen henkilö, joka on antanut tehtävään suostumuksensa.

Seurakuntavaaleissa ei seurakunnan luottamustoimeen saa valita tähän seurakuntaan palvelussuhteessa olevaa henkilöä. Jos seurakunta kuuluu seurakuntayhtymään, ei seurakuntayhtymään tai siihen kuuluvaan seurakuntaan palvelussuhteessa oleva henkilö ole vaalikelpoinen tämän seurakuntayhtymän eikä siihen kuuluvan seurakunnan luottamustoimeen.

Tuomiokapituliin palvelussuhteessa oleva henkilö tai virkansa perusteella tuomiokapitulin jäsenenä oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen hiippakunnan luottamustoimeen. Kirkkohallitukseen palvelussuhteessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen kirkkohallituksen jäseneksi. Kirkkohallituksen viraston johtava viranhaltija ja kirkkohallituksen osastonjohtaja ei ole vaalikelpoinen kirkolliskokousedustajaksi.

Määräaikaisesti pappisvirasta pidätetty pappi ei ole vaalikelpoinen pappisvirkaan perustuvaan luottamustoimeen. Jos tuomioistuin on määrännyt papin viralta pantavaksi, hän ei ole vaalikelpoinen pappisvirkaan perustuvaan luottamustoimeen ennen kuin hän on saanut tuomiokapitulilta uuden viranhoidon määräyksen papin virkaan.”

Kirkkolain 9 luvun 8 §:n mukaan ”jollei erityisestä syystä muuta johdu, tulee kirkollisessa toimielimessä olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa.”

Esitys

Tuomiokapituli esittää hiippakuntavaltuustolle, että hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet tekevät kirkolliskokoukselle ehdollepanon Tampereen hiippakunnan maallikkojäseneksi kirkkohallitukseen.

Käsittely ja päätös

Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenille lähetettiin sähköpostitse 30.1.2024 hiippakuntavaltuuston puheenjohtajan allekirjoittaman kirje, jossa hiippakuntavaltuuston maallikkojäseniä kehoitettiin käymään alustavaa keskustelua siitä, ketkä kolme maallikkoa voisivat olla Tampereen hiippakunnan ehdokkaita kirkkohallituksen maallikkojäsenten vaalissa.

Kokouksessa ehdolle asetettiin viisi henkilöä. Tiina Eskelinen esitti Kalle Mäkeä. Tuula Yli-Krekola esitti Satu Taiveahoa. Ritva Viitala esitti Kari Aakulaa. Kari Aakula esitti Ritva Viitalaa. Torsti Tulenheimo esitti Antti Ahosta.

Puheenjohtaja kertasi ehdokkaiden nimet sekä kertoi vaalittavan. Koska vaalissa valitaan ehdolle kolme henkilöä, voi äänestyslippuun merkitä korkeintaan kolmen henkilön nimet. Vaalissa tulee valituksi kolme eniten

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

ääniä saanutta henkilöä, kunhan ehdolle asetetaan sekä miehiä että naisia. Vaali toimitetaan suljetuin lipuin.

Maallikkojäsenet toivat vaalilippunsa vaaliurnaansa nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä.

Ääntenlaskijoina toimivat Mikko Uotila ja Ritva Viitala. Ääniä annettiin yhteensä 27 ääntä ja ne jakautuivat seuraavasti:

Kari Aakula	8
Antti Ahonen	2
Kalle Mäki	5
Satu Taiveaho	6
Ritva Viitala	6

Äänestysten jälkeen puheenjohtaja totesi, että hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet ovat päättäneet asettaa ehdolle Tampereen hiippakunnan maallikkojäseneksi kirkkohallitukseen seuraavat henkilöt: Kari Aakula, Satu Taiveaho ja Ritva Viitala.

Toimenpiteet

Pöytäkirjanote kirkkohallitukselle.

Lisätiedot

notaari Hannu Laukkonen, hannu.laukkonen@evl.fi tai puh. 0400 926 730

Muutoksenhaku

Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 4 Hiippakuntavaltuuston ehdotus kirkolliskokoukselle kirkkohallituksen pappisjäseneksi

Diaarinumero DTAM/55/00.00.01/2024

Perustelut Kirkkohallituksen toimikausi on neljä vuotta. Kirkolliskokous toimittaa kirkkohallituksen pappis- ja maallikkojäsenten vaalin toimikautensa ensimmäisen vuoden toukokuussa. Seuraava vaali toimitetaan siis toukokuussa 2024 ja valittujen toimikausi on 1.6.2024-31.5.2028.

Kirkkohallituksen pappisjäsenten vaalia varten hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet asetettavat ehdolle järjestyksessä kaksi pappia. Vaalikelpoisuudesta säädetään kirkkolain 5 luvun 6 §:ssä ja 9 luvun 2 ja 3 §:issä. Pappisjäseneksi on ehdotettava sekä miehiä että naisia.

Kirkkolain 5 luvun 6 §:n mukaan ”kirkkohallituksen jäseniä ovat:

- 1) arkkipiispa puheenjohtajana;
- 2) piispainkokouksen valitsevat kaksi piispaa;
- 3) kirkolliskokouksen valitsevat kaksi pappia;
- 4) kirkolliskokouksen valitsevat maallikkojäsenet, joita valitaan yksi jokaisesta hiippakunnasta.

Maallikkojäsenen tulee olla vaalikelpoinen kirkolliskokouksen maallikkoedustajaksi.

Kirkkohallituksen toimikausi on neljä vuotta.”

Kirkkojärjestyksen 5 luvun 12 §:n mukaan ”kirkolliskokous toimittaa kirkkohallituksen jäsenten vaalin toimikautensa ensimmäisen vuoden toukokuussa ja piispainkokous samana vuonna viimeistään toukokuussa.

Jokaisesta hiippakunnasta valitaan yksi maallikkojäsen hiippakuntavaltuuston tekemän ehdollepanon perusteella. Maallikkojäsenen vaalia varten hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet asettavat ehdolle kolme maallikkoa ja pappisjäsenten vaalia varten hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet kaksi pappia. Maallikkojäseneksi ja pappisjäseneksi on ehdotettava sekä miehiä että naisia.

Valittujen toimikausi alkaa seuraavan kesäkuun 1 päivänä. Jäsenen muuttaminen toisessa hiippakunnassa olevaan seurakuntaan ei vaikuta hänen jäsenyyteensä. Jos jäsen kuolee tai eroaa, valitaan hänen sijaansa jäljellä olevaksi ajaksi uusi jäsen.”

Kirkkolain 9 luvun 2 §:n mukaan ”vaalikelpoinen seurakunnan ja seurakuntayhtymän luottamustoimeen on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen. Vaalikelpoisuusiän on täytyttävä vaalipäivänä.

Vaalikelpoinen hiippakunnan ja kirkon keskushallinnon luottamustoimeen on hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan vaalikelpoinen maallikkojäsen ja hiippakuntaan kuuluva pappi.

Vaalikelpoinen hiippakuntavaltuuston saamelaisjäseneksi ja

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

kirkolliskokouksen saamelaisedustajaksi on maallikkojäsen, joka on äänioikeutettu saamelaiskäräjävaaleissa ja vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen.

Vaalikelpoinen Ahvenanmaalta valittavaksi hiippakuntavaltuuston jäseneksi ja kirkolliskokousedustajaksi on Ahvenanmaan maakunnassa sijaitsevan seurakunnan vaalikelpoinen maallikkojäsen.”

Kirkkolain 9 luvun 3 §:n mukaan ”luottamustoimeen voidaan valita vain sellainen vaalikelpoinen henkilö, joka on antanut tehtävään suostumuksensa.

Seurakuntavaaleissa ei seurakunnan luottamustoimeen saa valita tähän seurakuntaan palvelussuhteessa olevaa henkilöä. Jos seurakunta kuuluu seurakuntayhtymään, ei seurakuntayhtymään tai siihen kuuluvaan seurakuntaan palvelussuhteessa oleva henkilö ole vaalikelpoinen tämän seurakuntayhtymän eikä siihen kuuluvan seurakunnan luottamustoimeen.

Tuomiokapituliin palvelussuhteessa oleva henkilö tai virkansa perusteella tuomiokapitulin jäsenenä oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen hiippakunnan luottamustoimeen. Kirkkohallitukseen palvelussuhteessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen kirkkohallituksen jäseneksi. Kirkkohallituksen viraston johtava viranhaltija ja kirkkohallituksen osastonjohtaja ei ole vaalikelpoinen kirkolliskokousedustajaksi.

Määräaikaisesti pappisvirasta pidätetty pappi ei ole vaalikelpoinen pappisvirkaan perustuvaan luottamustoimeen. Jos tuomioistuin on määrännyt papin viralta pantavaksi, hän ei ole vaalikelpoinen pappisvirkaan perustuvaan luottamustoimeen ennen kuin hän on saanut tuomiokapitulilta uuden viranhoidomääräyksen papin virkaan.”

Kirkkolain 9 luvun 8 §:n mukaan ”jollei erityisestä syystä muuta johdu, tulee kirkollisessa toimielimessä olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa.”

Esitys

Tuomiokapituli esittää hiippakuntavaltuustolle, että hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet tekevät kirkolliskokoukselle ehdollepanon Tampereen hiippakunnan pappisjäseneksi kirkkohallitukseen.

Käsittely ja päätös

Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenille lähetettiin sähköpostitse 30.1.2024 hiippakuntavaltuuston puheenjohtajan allekirjoittaman kirje, jossa hiippakuntavaltuuston pappisjäseniä kehoitettiin käymään alustavaa keskustelua siitä, ketkä kaksi pappia voisivat olla Tampereen hiippakunnan ehdokkaita kirkkohallituksen pappisjäsenten vaalissa.

Kokouksessa ehdolle asetettiin neljä pappia. Risto Korhonen esitti Ulla Ruusukalliota ja Olli-Pekka Silfverhuthia. Yrjö Niemi esitti Jari Kempista. Heikki Repo esitti Mirja Lassilaa.

Puheenjohtaja kertasi ehdokkaiden nimet sekä kertoi vaalittavan. Koska vaalissa valitaan ehdolle kaksi henkilöä, voi äänestyslippuun merkitä korkeintaan kahden henkilön nimet. Vaalissa tulee valituksi kaksi eniten ääniä saanutta henkilöä, kunhan ehdolle asetetaan sekä miehiä että naisia. Vaali

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

toimitetaan suljetuin lipuin.

Pappisjäsenet toivat vaalilippunsa vaaliuurnaan nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä.

Ääntenlaskijoina toimivat Mikko Uotila ja Ritva Viitala. Ääniä annettiin yhteensä 14 ääntä ja ne jakoutuivat seuraavasti.

Jari Kemppainen	3
Mirja Lassila	3
Ulla Ruusukallio	4
Olli-Pekka Silfverhuth	4

Äänestysten jälkeen puheenjohtaja totesi, että hiippakuntavaltuuston pappisjäsenet ovat päättäneet asettaa ehdolle Tampereen hiippakunnan pappisjäseneksi kirkkohallitukseen seuraavat henkilöt: Ulla Ruusukallio ja Olli-Pekka Silfverhuth.

Toimenpiteet

Pöytäkirjanote kirkkohallitukselle.

Lisätiedot

notaari Hannu Laukkonen, hannu.laukkonen@evl.fi tai puh. 0400 926 730

Muutoksenhaku

Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 5 Hiippakuntavaltuustoaloite vaikuttajanuorten läsnä- ja puheoikeudesta hiippakuntavaltuuston kokouksissa ja työskentelyissä

Diaarinumero DTAM/33/00.02.13/2024

Perustelut Hiippakuntavaltuuston jäsenet Heidi Pitkänen, Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio, Tytti Lindroos, Risto Korhonen, Olli Löytty ja Auni Kaipia ovat tehneet hiippakuntavaltuustolle aloitteen (liitteenä) vaikuttajanuorten kutsumisesta mukaan hiippakuntavaltuuston kokouksiin ja muihin työskentelyihin. Aloitteessa esitetään, että hiippakuntavaltuusto kutsuisi kaksi vaikuttajanuorta läsnä- ja puheoikeudella hiippakuntavaltuuston kokouksiin sekä muihin hiippakuntavaltuuston työskentelyihin.

Aloite nousee Kirkkojärjestyksen (luku 10:5 §) pohjalta, jossa seurakunnat veloitetaan asettamaan nuorten vaikuttajaryhmän nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Nuorten osallisuuden vahvistaminen on uuden kirkkolain näkökulmasta yleisempikin tavoite. Hiippakuntatasolla asiasta ole säädöksiä. Aloitteessa todetaan nuorten osallisuuden mahdollistamisen tälläkin tasolla osaltaan kannustavan kirkolliseen päätöksentekoon.

Tuomiokapitulin kanta

Nuorten osallisuuden vahvistamista on tärkeä tukea eri tasoilla kirkon toiminnassa ja päätöksenteossa. Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 7§ mukaan kokoukset ovat julkisia ja hiippakuntavaltuusto voi myös myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden muillekin kuin työjärjestyksessä erikseen mainituille henkilöille. Näin ollen kahden vaikuttajanuoren mukaan kutsumisessa ei ole muodollista estettä.

Huomionarvoista nuorten mukaan kutsumisessa on myös se, että toive mukaan pääsemisestä on noussut heidän itsensä taholta. Tampereen hiippakunnan vaikuttajanuorten epävirallisissa keskusteluissa on jo pohdittu mahdollisia edustajia ja heidän valintaansa. Itse aloitteessa nuorten valintaan ei oteta kantaa. Osallisuuden ja avoimuuden kannalta on tärkeää, että vaikuttajanuoret hiippakunnan laajuisesti pääsevät itse vaikuttamaan edustajiensa nimeämiseen ja siihen, millaisen prosessin kautta se tapahtuu. Nuorten näkökulma on tärkeä ottaa huomioon myös siinä, miten läsnäolo- ja puheoikeutetun vaikuttajanuoren tehtävä sanoitetaan.

Tuomiokapitulin asiantuntija Mikko Sulander on toiminut yhteyshenkilönä vaikuttajanuorten suuntaan. Suunnitteilla on myös vaikuttajanuorten koolle tulo syksyllä, mikä mahdollistaa asian esillä pitämisen ja keskustelun laajemmalla vaikuttajanuorten foorumilla.

On hyvä arvioida, että tulisiko asiaa edistää myös säädöstatasolla.

Esitys

Tuomiokapituli esittää hiippakuntavaltuustolle, että se valtuuttaa asiantuntija Mikko Sulanderin

- 1) suunnittelemaan yhdessä vaikuttajanuorten kanssa tarkoituksenmukaisen prosessin kahden vaikuttajanuoren kutsumiseksi mukaan hiippakuntavaltuustoon ja

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

- 2) laatimaan yhdessä vaikuttajanuorten kanssa selvityksen läsnäolo- ja puheoikeutettujen nuorten edustajien asemasta ja tehtävästä.

Käsittely ja päätös

Mikko Hieta teki muutosesityksen, jonka mukaan päätösesityksen kohdan "valtuuttaa asiantuntija Mikko Sulanderin" tilalle tulisi "valtuuttaa tuomiokapitulin henkilöstön". Lisäksi päätösesityksen loppuun lisättäisiin: "Suunnitelma on valmisteleva hiippakuntavaltuustolle päätöksentekoa varten vuoden 2024 aikana."

Tuula Yli-Krekola kannatti Mikko Hiedan muutosesitystä.

Puheenjohtaja teki äänestysesityksen. "Jaa" äänestävät ne, jotka kannattavat esityslistan pohjaesitystä ja "ei" äänestävät ne, joka kannattavat Mikko Hiedan muutosesitystä. Puheenjohtaja totesi, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä.

Nimenhuutoäänestyksessä annettiin 20 ääntä, jotka jakaantuivat seuraavasti: "jaa" 3 ääntä ja "ei" 17 ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että hiippakuntavaltuuston päätökseksi tuli Mikko Hiedan muutosesitys.

Toimenpiteet

Pöytäkirjanote aloitteen allekirjoittajille ja Mikko Sulanderille.

Lisätiedot

hiippakuntadekaani Terhi Törmä, sähköposti: terhi.torma@evl.fi

Muutoksenhaku

Päätökseen ei lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 1 momentin mukaan saa hakea muutosta.

Aloite hiippakuntavaltuustolle

Kirkkojärjestyksen 10:5 velvoittaa seurakunnat asettamaan nuorten vaikuttajaryhmän nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Vaikuttajaryhmään valittavat nuoret ovat alle 29-vuotiaita konfirmoituja seurakunnan jäseniä.

Seurakunnissa on perustettu nuorten vaikuttajaryhmiä ja uuden kirkkojärjestyksen tultua voimaan niiden perustamiseen velvoitetaan. Seurakunnat ovat eri tilanteessa vaikuttajanuoriasiassa. Osassa seurakuntia on olemassa vakiintuneita käytäntöjä ja osassa toimintaa ollaan aloittamassa.

Nuorten osallisuuden vahvistaminen on ollut kirkollisessa lainsäädännössä selkeä tavoite. Hiippakuntatasolla asiasta ei ole omia säädöksiä mutta nykytilanne mahdollistaa myös hiippakuntatasolla nuorten osallisuuden vahvistamisen. Tarjoamalla vaikuttamismahdollisuuden myös hiippakuntatasolla hiippakunta voi kannustaa osaltaan nuoria kiinnostumaan ja osallistumaan kirkolliseen päätöksentekoon.

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 7 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston kokoukset ovat julkisia ja hiippakuntavaltuusto voi myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden myös muulle henkilölle.

Esitämme, että hiippakuntavaltuusto kutsuisi kaksi vaikuttajanuorta läsnä- ja puheoikeudella hiippakuntavaltuuston kokouksiin sekä muihin hiippakuntavaltuuston työskentelyihin.

Allekirjoittaneet:

Heidi Pitkänen

Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio

Tytti Lindroos

Risto Korhonen

Olli Löytty

Auni Kaipia

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 6 Aloite Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin kollegion kokousten pöytäkirjojen ja esityslistojen julkaisemisesta verkkosivulla

Diaarinumero DTAM/6/00.02.13/2024

Perustelut Hiippakuntavaltuuston jäsenet Heidi Pitkänen, Olli Löytty, Tytti Lindroos ja Risto Korhonen ovat tehneet aloitteen tuomiokapitulin kollegion esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta verkkosivuilla. Aloite liitteenä. He perustelevat aloitetta kirkon perusolemuksella ja Ovet auki -strategialla, hyvän hallinnon edellyttämällä julkisuudella, seurakuntalaisen osallistumismahdollisuuksien vahvistamisella sekä Kirkkolain säädöksillä

Tuomiokapitulin kanta

Tuomiokapituli katsoo, että aloitteessa nostetaan esiin tärkeä ja kannatettava asia. Kollegio on jo käynyt epävirallista keskustelua julkisuuden ja avoimuuden lähtökohdista ja tarkoituksenmukaisesta tavasta edistää niitä. Tuomiokapituli linjaa esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisemista selvitettyään vielä asiaan liittyviä yksityiskohtia kevään aikana.

Esitys Tuomiokapituli päättää antaa hiippakuntavaltuustolle tiedoksi edellä mainitun kantansa asian valmisteluun.

Päätös Päätös esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet Pöytäkirjanote aloitteen allekirjoittajille.

Lisätiedot Hiippakuntadekaani Terhi Törmä, sähköposti: terhi.torma@evl.fi

Muutoksenhaku Päätökseen ei lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 1 momentin mukaan saa hakea muutosta.

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto
Aloite

Aloitteen sisältö

Me allekirjoittaneet hiippakuntavaltuuston jäsenet esitämme, että Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin kollegion kokousten pöytäkirjat ja esityslistat julkaistaan tulevaisuudessa verkkosivulla.

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli teki kokouksessaan 15.11.2023 § 403 päätöksen otsikolla Messukylän seurakunnan tilojen käyttö kaikkien parien vihkimisiin. Päätöksestä tiedottaessaan tuomiokapituli julkaisi hiippakunnan verkkosivulla pöytäkirjanotteen asiasta. Tämä aloite tähtää vastaavan käytännön toteuttamiseen kaikkien niiden päätösten julkaisemisessa, joita ei erikseen perustelluista syistä ole määritelty salassa pidettäviksi asioiksi.

Aloitteen perustelut

Ovet auki – kirkon strategia

Suomen evankelisluterilaisen kirkon strategia vuoteen 2026 on hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnon kokouksessa 22.9.2020.

Avoimuus on kirkon perusolemuksen erottamattomasti liittyvä arvo, jonka tulee toteutua toimintakäytännöissä kautta linjan. Osaltaan tätä kuvaa myös se, miten kirkon yhteinen strategia on otsikoitu.

Avoimuuden, yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen merkitys korostuu Ovet auki -strategiassa kattavasti kautta linjan. Otsikon Ovet auki yhteiselle työlle ja kumppanuuksille alla todetaan mm seuraavaa: ”Rakennamme luottamusta, yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuria. Uudistamme johtamista. Lisäämme muutosjoustavuutta, läpinäkyvyyttä ja luottamuksen kulttuuria. Teemme työtä jäsenlähtöisesti.”

Hallinnon avoimuus kirkossa

Lainsäädännön lähtökohtana on, että kirkon hallinnon on sen kaikilla tasoilla oltava avointa. Tämä koskee sekä asioiden valmistelua, hallintoelinten päätöksentekoa että päätösten toimeenpanoa. Vastaava vahva julkisuusperiaate on myös valtion hallintoelinten toiminnan pohjana. Seurakunnat ja seurakuntayhtymät ovatkin jo varsin kattavasti siirtyneet käytäntöön, jossa hallintoelinten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan verkossa. Myös tällä tavoin on päätöksentekoa koskien lisätty strategiasta nousevaa läpinäkyvyyttä ja luottamuksen kulttuuria.

Lähtökohtaisesti hallintoelimissä käsiteltävät asiat ovat julkisia. Yksittäistä asiaa koskevan päätöksenteon salassa pitäminen on perusteltava julkisuuslaissa tai kirkkolaissa erikseen yksilöidyillä perusteilla.

Tuomiokapitulin päätöksenteko

Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulin verkkosivuilla otsikon Hallinto ja päätöksenteko alla todetaan mm. seuraavaa:

”Tuomiokapitulin tehtävänä on hoitaa hiippakunnan kirkollista hallintoa ja toimintaa. Se ratkaisee sille määrättyt hallintoasiat, mm. papiston henkilöstöhallintoon liittyen, ja toimii eri seurakunnallisten päätösten alustusviranomaisena ja ratkaisee niihin mahdollisesti liittyviä lainkäyttöasioita.

Seitsemänjäseninen tuomiokapitulin kollegio tekee päätökset istunnoissaan, joita on noin neljän viikon välein.

Puheenjohtajana toimivan piispan lisäksi kollegioon kuuluvat varapuheenjohtajana toimiva tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherra eli tuomiorovasti, hiippakuntadekaani, lakimiesasessori, kaksi hiippakunnan papiston kerrallaan kolmeksi vuodeksi valitsemaa luottamustoimista pappisasessoria sekä hiippakuntavaltuuston valitsema maallikkojäsen. Hiippakuntavaltuuston puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla on tuomiokapitulin istunnoissa läsnäolo- ja puheoikeus. Istunnoissa pöytäkirjaa pitää notaari.”

Tuomiokapitulin verkkosivuilla julkaistaan nykyisellään informaatiota kollegion tekemistä päätöksistä otsikon ”Tuomiokapitulin päätöksiä” alla. Verkkosivuilla julkaistavasta informaatiosta ei käy ilmi, millaisen valmistelun ja esittelyn pohjalta julkaistaviin päätöksiin on päädytty. Ilmi ei käy myöskään se, ovatko päätökset olleet yksimielisiä vai onko niistä mahdollisesti äänestetty. Verkkosivuilla olevasta informaatiosta ei myöskään ole mahdollista saada tietoa siitä, mitä muita asioita mahdollisesti on käsitelty ja millä perusteilla julkaistavat päätökset on kaikkien päätösten joukosta valittu. Partitiivinen otsikko antaa aiheen olettaa, että muitakin asioita on käsitelty.

Salassa pidettävistä asioista julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä sekä se, mihin säädökseen salassapito perustuu. Muilta osin esityslista ja pöytäkirja tulee julkaista kokonaisuudessaan.

Kirkkolaki ja muu asiaa käsittelevä lainsäädäntö

Kirkkolain 3 luvun 3 §:ssä määritetään seurakunnan jäsenen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä aloiteoikeutta koskien seurakuntaa ja seurakuntayhtymää. Kyseisessä kirkkolain kohdassa painotetaan huolenpitoa monipuolisista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista. Samassa yhteydessä tuodaan esille velvollisuus viestiä avoimesti valmisteilla olevista eri asioista koskevista suunnitelmista, niiden käsittelystä ja tehdyistä ratkaisuksista. Edelleen seurakuntaa veloitetaan tuomaan esille se, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kirkkolain 10 luvun 23 § lähtee siitä, että hallintoelinten pöytäkirjat pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa, ellei salassapitoa koskevista säännöksistä tai rajoitetusta muutoksenhakuoikeudesta muuta johdu. Määräys koskee kaikkia toimielimiä.

Hiippakuntavaltuustolle aiemmin tehdyn aloitteen pohjalta on hiippakuntavaltuuston kokousten pöytäkirjat jo jonkin aikaa julkaistu kaikille avoimessa tietoverkossa. Kirkkolaki ei käsittele erikseen hiippakuntahallinnon dokumenttien julkisuutta. On kuitenkin perusteltua lähteä siitä olettamasta, että hiippakuntahallinnon julkisuutta koskevat samat periaatteet kuin seurakunnan ja seurakuntayhtymän hallintoa erityisesti, koska niistä ei myöskään ole erikseen muuta säädetty.

Kirkkolain 4. luvun 5 §:ssä säädetään seurakuntavaaleissa äänioikeutettujen seurakunnan jäsenten aloiteoikeudesta hiippakuntavaltuustolle. Seurakunnan jäsenen oikeutta tehdä aloite seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa käsitellään kirkkolain 3 luvun 3 §:ssä. Aloiteoikeus alleviivaa osaltaan tarvetta laaja-alaisen päätöksentekoa koskevan avoimuuden toteuttamiseen.

Aloitteen allekirjoittajat:

Heidi Pitkänen

Olli Löytty

Tytti Lindroos

Risto Korhonen

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 7 Aloite seurakuntavaalien uudistamiseksi

Diaarinumero DTAM/126/00.02.13/2023

Perustelut Hiippakuntavaltuuston jäsenet Heidi Pitkänen, Tytti Lindroos ja Mikko Uotila ovat tehneet 25.4.2023 hiippakuntavaltuustolle aloitteen seurakuntavaalien uudistamiseksi. Aloite kuuluu seuraavasti:

”Vaalit tekevät kirkosta uutisen. Ne ovat erinomainen tilaisuus kertoa, mistä kirkossa ja sen toiminnassa on kyse. Viime vaaleissa tuntui, ettei tähän osattu oikein tarttua. Seurakunnissa pitäisi olla vaalikeskusteluja, jotka ovat myös internetin kautta helposti seurattavissa. Samoin, vaali-iltana pitäisi järjestää valtakunnalliset (tai edes seurakunnalliset) vaalivalvojaiset, jossa kommentoimassa ovat sekä seurakunnallisen elämän että vaalien asiantuntijat.

Vaalien seurantaa ei saisi lopettaa vaali-iltaan. Vaalitulosten – äänimäärät, vertailuluvut ja listojen varajäsenet – pitäisi löytyä helposti myös vaalikausien aikana. Esimerkiksi Tampereen seurakuntien vaalisivulta löytyvät nyt vain luottamushenkilöiden nimet – jotka Eteläisessä seurakunnassa vanhentuivat jo ennen uuden toimikauden alkua. Hallinnon avoimuus on tärkeää, eikä siitä pidä tinkiä.

Seurakuntien hallintoa on selkeytettävä. Luottamushenkilö voi toimia seurakuntaneuvostossa, yhteisessä kirkkovaltuustossa, yhteisessä kirkkoneuvostossa, hiippakuntavaltuustossa ja kirkolliskokouksessa – ja kaikilta tasoilta löytyvät toimikuntansa, johtokuntansa ja asiantuntijaryhmänsä. Onko tämä todella tarpeellista, varsinkaan muuttuvassa kirkossa ja toimintaympäristössä?

Vaalijärjestelyjä on uudistettava. Vähintäänkin on siirryttävä siihen, että seurakuntayhtymissä ehdokkaalla on vain yksi numero. Nykyjärjestely kaksine numeroineen ja äänestyslippuineen johtaa lukuisiin hylättyihin ääniin. Monikirkkoisissa seurakunnissa olisi siirryttävä järjestelmään, jossa seurakuntalaisten ei tarvitse tietää omaa äänestyspaikkaansa. Otetaan siis käyttöön sähköiset vaaliluettelot ja useita vaihtoehtoisia äänestyspaikkoja. On myös selvitettävä sähköistä äänestämistä. Tälläkin hetkellä ylioppilaskunnissa ja osuustoimintaliikkeessä nettivaalit on koettu toimiviksi ja käytännöllisiksi. Myös kaikki vaalimateriaali pitäisi seurakuntatasolla olla valmiina hyvissä ajoin, jo vaalivuoden alussa.

Nämä toimet eivät automaattisesti nosta äänestysprosenttia. On kuitenkin välttämätöntä, että seurakuntalaiset voivat osallistua päätöksentekoon ja saada siitä tietoa mahdollisimman helposti. Kaikkein eniten kirkko kärsii siitä, ettei muutoksia uskalleta tehdä.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto esittää kirkolliskokoukselle kirkollisten vaalien kokonaisvaltaista arviointia sekä muutosta selkeämpään äänestystapaan.”

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Tuomiokapitulin kanta

Tuomiokapituli toteaa, että aloitteen aihe on tärkeä. Seurakuntavaalien äänestysprosentti on jo pitkään ollut valitettavan alhainen ja erilaisia keinoja äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi on välttämätöntä pohtia. Myös seurakuntien hallinnon selkeyttäminen on kannatettava tavoite.

Kirkollisten vaalien uudistamista on selvitetty ja käsitelty kirkolliskokouksessa useaan otteeseen 2000-luvulla. Siirtyminen yhden lipun vaaliin seurakuntayhtymissä on ollut näissä pohdinnoissa myös esillä. Yhden vaalin mallia on käsitelty eri esitysten pohjalta ainakin vuosina 2007, 2008, 2010, 2015 ja 2021. Viimeisin kerta on ollut syysistuntokaudella 2023, jolloin kirkolliskokous käsitteli yhden lipun vaalia koskevaa edustaja-aloitetta. Kirkolliskokous päätti tuolloin pyytää kirkkohallitusta laatimaan selvityksen kaikkien seurakuntayhtymien vaaleissa hylätyistä äänistä, niiden syistä ja vaikutuksista, sekä selvittämään yhden äänestyslipun käytäntöä.

Sähköistä äänestämistä on käsitelty kirkolliskokouksessa v. 2014 hiippakuntavaltuustoesityksen pohjalta. Yleisvaliokunta laati mietinnön aiheesta, ja kirkolliskokous päätti lähettää aloitteen kirkkohallitukselle tutkittavaksi. Sähköistä äänioikeutettujen luetteloa on käsitelty kirkolliskokouksessa v. 2016. Käsitelyn pohjana olivat tuolloin edustaja-aloite ja hiippakuntavaltuustoesitys. Yleisvaliokunnan mietinnön mukaisesti aloite päätettiin lähettää kirkkohallitukselle valmisteltavaksi. Kirkkolainsäädännön kokonaisuudistuksen saattaminen päätökseen on vaatinut paljon resursseja ja hidastanut tämän valmistelun etenemistä. Kirkkohallituksesta saadun tiedon mukaan sähköistä äänioikeusrekisteriä koskevan säädösvalmistelun päivitys on kuitenkin parhaillaan työn alla.

Ottaen huomioon, että kirkolliskokous on marraskuussa 2023 antanut kirkkohallitukselle toimeksiannon selvittää edellä kerrotuin tavoin yhden äänestyslipun malliin liittyviä kysymyksiä, kyseisen mallin eteneminen kirkolliskokouksessa ei liene tässä kohtaa todennäköistä. Sähköisen äänestämisen käyttöönoton edellyttämää sähköistä äänioikeusrekisteriä puolestaan jo valmistellaan kirkkohallituksessa. Näin ollen hiippakuntavaltuuston ei ole tarkoituksenmukaista tehdä aloitteessa tarkoitettua esitystä kirkolliskokoukselle. Aloite voidaan kuitenkin lähettää kirkkohallitukselle tiedoksi ja otettavaksi huomioon seurakuntavaalien uudistamiseen liittyvässä selvitys- ja valmistelutyössä.

Esitys	Tuomiokapituli esittää hiippakuntavaltuustolle, että Heidi Pitkäsen, Tytti Lindroosin ja Mikko Uotilan aloite lähetetään kirkkohallitukselle tiedoksi ja otettavaksi huomioon seurakuntavaalien uudistamiseen liittyvässä selvitys- ja valmistelutyössä.
Päätös	Päätös esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Pöytäkirjanote kirkkohallitukselle ja aloitteen allekirjoittaneille.
Lisätiedot	Lakimiesasessori Jorma Juutilainen, sähköposti: jorma.juutilainen@evl.fi
Muutoksenhaku	Päätökseen ei lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 1 momentin mukaan saa hakea muutosta.

Hiippakuntavaltuustoaloite seurakuntavaalien uudistamiseksi

Vaalit tekevät kirkosta uutisen. Ne ovat erinomainen tilaisuus kertoa, mistä kirkossa ja sen toiminnassa on kyse. Viime vaaleissa tuntui, ettei tähän osattu oikein tarttua. Seurakunnissa pitäisi olla vaalikeskusteluja, jotka ovat myös internetin kautta helposti seurattavissa. Samoin, vaali-iltana pitäisi järjestää valtakunnalliset (tai edes seurakunnalliset) vaalivalvojaiset, jossa kommentoimassa ovat sekä seurakunnallisen elämän että vaalien asiantuntijat.

Vaalien seurantaa ei saisi lopettaa vaali-iltaan. Vaalitulosten – äänimäärät, vertailuluvut ja listojen varajäsenet – pitäisi löytyä helposti myös vaalikausien aikana. Esimerkiksi Tampereen seurakuntien vaalisivulta löytyvät nyt vain luottamushenkilöiden nimet – jotka Eteläisessä seurakunnassa vanhentuivat jo ennen uuden toimikauden alkua. Hallinnon avoimuus on tärkeää, eikä siitä pidä tinkiä.

Seurakuntien hallintoa on selkeytettävä. Luottamushenkilö voi toimia seurakuntaneuvostossa, yhteisessä kirkkovaltuustossa, yhteisessä kirkkoneuvostossa, hiippakuntavaltuustossa ja kirkolliskokouksessa – ja kaikilta tasoilta löytyvät toimikuntansa, johtokuntansa ja asiantuntijaryhmänsä. Onko tämä todella tarpeellista, varsinkaan muuttuvassa kirkossa ja toimintaympäristössä?

Vaalijärjestelyjä on uudistettava. Vähintäänkin on siirryttävä siihen, että seurakuntayhtymissä ehdokkaalla on vain yksi numero. Nykyjärjestely kaksine numeroineen ja äänestyslippuineen johtaa lukuisiin hylättyihin ääniin. Monikirkkoisissa seurakunnissa olisi siirryttävä järjestelmään, jossa seurakuntalaisten ei tarvitse tietää omaa äänestyspaikkaansa. Otetaan siis käyttöön sähköiset vaaliluettelot ja useita vaihtoehtoisia äänestyspaikkoja. On myös selvitettävä sähköistä äänestämistä. Tälläkin hetkellä ylioppilaskunnissa ja osuustoimintaliikkeessä nettivaalit on koettu toimiviksi ja käytännöllisiksi. Myös kaikki vaalimateriaali pitäisi seurakuntatasolla olla valmiina hyvissä ajoin, jo vaalivuoden alussa.

Nämä toimet eivät automaattisesti nosta äänestysprosenttia. On kuitenkin välttämätöntä, että seurakuntalaiset voivat osallistua päätöksentekoon ja saada siitä tietoa mahdollisimman helposti. Kaikkein eniten kirkko kärsii siitä, ettei muutoksia uskalleta tehdä.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto esittää kirkolliskokoukselle kirkollisten vaalien kokonaisvaltaista arviointia sekä muutosta selkeämpään äänestystapaan.

Heidi Pitkänen
Tytti Lindroos
Mikko Uotila

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 8 Aloite kirkkolain 8 luvun 15 §:n 1 momentin muuttamisesta

Diaarinumero DTAM/5/00.02.13/2024

Perustelut Hiippakuntavaltuuston jäsenet Heidi Pitkänen, Ulla Ruusukallio, Risto Korhonen, Mikko Uotila, Olli Löytty, Tytti Lindroos ja Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio ovat tehneet 8.1.2024 hiippakuntavaltuustolle aloitteen, että kirkkohallituksen ja kirkolliskokouksen on viipymättä ryhdyttävä toimiin kirkkolain 8 luvun 15 §:n 1 momentin muuttamiseksi siten, että papin ilmoittamisvelvollisuus jokaisesta hautaan siunaamisesta puretaan. Aloitteen perustelut ovat seuraavat:

”Edellisessä kirkkolaisissa 16 luku 13 § 1 mom. säädettiin seuraavasti:

’Jos pappi kastaa tai siunaa hautaan henkilön, joka ei kuulu hänen seurakuntaansa, on hänen välittömästi toimituksen suoritettuaan ilmoitettava siitä sille seurakunnalle tai uskontokunnalle, jonka jäseneksi kyseinen henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista sekä tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta.’

Hautaan siunaamisen osalta papin piti siis ilmoittaa, jos hän oli siunannut hautaan henkilön, joka ei kuulunut hänen seurakuntaansa. Tuosta ilmoituksesta oli ainakin se hyöty, että jos seurakunta tai muu uskontokunta ei ollut muuten saanut tietoa jäsenensä kuolemasta, viimeistään vainajan hautaan siunaamisen ilmoittaminen toi sen ilmi.

Heinäkuussa 2023 voimaan tullut uusi kirkkolaki sälytti papille vastaavan ilmoitusvelvollisuuden jokaisesta hautaan siunaamisesta. KL 8 luku 15 § 1 mom. määrää:

’Kun pappi on kastanut tai siunannut hautaan henkilön, hänen on välittömästi ilmoitettava toimituksesta sille keskusrekisterille, johon kuuluvan seurakunnan jäseneksi henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Jos pappi on kastanut tai siunannut hautaan muuhun uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluneen henkilön, tulee ilmoitus tehdä kyseiselle uskonnolliselle yhdyskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin henkilön nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta sekä tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista ja kummeista.’

Papin pitää ilmoittaa hautaan siunaamisen toimituksesta keskusrekisterille tai muulle uskonnolliselle yhdyskunnalle, jos vainaja oli eläessään sellaisen jäsen. Tämä on turhaa byrokratiaa.

Hautaan siunaamisesta ilmoittaminen työllistää turhaan ensinnäkin pappia ja seurakunnan virastoa ja toiseksi keskusrekisteriä. Työnjaon pitäisi edelleen olla sellainen, että hautaan siunaamisen, hautaamisen ja hautoihin liittyvät tehtävät ja niiden kirjaamiset eivät kuulu keskusrekisterille, vaan seurakunnan hautatoimelle. Seurakunnan ja hautausmaan rekistereihin kirjataan tarpeelliset tiedot hautaan siunaamisista. Jos hautaan siunaamisen tiedot nähtäisiin jostakin syystä tarpeelliseksi saada jäsenrekisteriin, hautatoimen ohjelmia ja niihin liittyviä määräyksiä voisi kehittää niin, että tieto saataisiin

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

siirtymään niistä rajapintasiirtona jäsentietojärjestelmään ilman erillisiä lomakkeita ja manuaalista työtä. Tällä hetkellä rajapintasiirtona ei siirry ainakaan siunaavan papin nimi.

Hautaan siunaaminen on puhtaasti kirkollinen toimitus, johon ei liity juridisia ja viranomaistoimintaan liittyviä vaikutuksia, toisin kuin avioliittoon vihkimiseen tai kasteeseen. Tämän vuoksi on tarpeetonta tuottaa siitä tietoa jäsenrekisteriin. Hautaan siunaamisen päivämäärää tai hautaan siunanneen papin nimeä ei tarvita mihinkään sellaiseen todistukseen, jota keskusrekisteristä annetaan.

Pykälän oltua voimassa muutaman kuukauden on käynyt ilmi, että vain osa seurakunnista ja papeista toimii sen mukaisesti. Pykälässä on myös se epätasa-arvoinen piirre, että kirkkoon kuulumattomien vainajien osalta vastaavaa ilmoitusvelvollisuutta ei ole. Jotkut papit tosin ovat lähettäneet vastaavia ilmoituslomakkeita Digi- ja väestötietovirastoon, mitä siellä suuresti ihmetellään.

Edellisen kirkolliskokouksen jäsenet eivät uutta kirkkolakia säättäessään varmaan olleet tietoisia siitä, kuinka työllistävän kirkkolain pykälän he tässä kohti tulivat kirjoittaneeksi. Kirkkohallituksen ja uuden kirkolliskokouksen tulisi viipymättä ryhtyä toimeen tämän pykälän muuttamiseksi.”

Tuomiokapitulin kanta

Uuden kirkkolain 8 luvun 15 §:n 1 momentissa säädetään papin velvollisuudesta ilmoittaa keskusrekisterille suorittamistaan kasteista ja hautaan siunaamisista. Aiemmassa kirkkolaissa hautaan siunaamisesta piti ilmoittaa vain niissä tapauksissa, joissa vainaja ei kuulunut papin edustamaan seurakuntaan. Nykyisin papilla on tämä ilmoitusvelvollisuus kaikkien hautaan siunaamisten osalta. Aloitteessa esitetyt perustelut osoittavat, että tällä tavoin laajennettu ilmoitusvelvollisuus on epätarkoituksenmukainen. Kirkkolakia koskevasta hallituksen esityksestä (HE 108/2022) ei ilmene syitä sille, miksi ilmoituskäytäntö on haluttu muuttaa nykyiseen muotoon.

Tuomiokapituli pitää aloitteessa ehdotettua muutosta kirkkolain 8 luvun 15 §:n 1 momenttiin perusteltuna. Aloite on syytä lähettää kirkolliskokouksen käsiteltäväksi.

Esitys	Tuomiokapituli esittää hiippakuntavaltuustolle, että se tekisi kirkolliskokoukselle esityksen kirkkolain 8 luvun 15 §:n 1 momentissa säädetyn papin ilmoitusvelvollisuuden muuttamiseksi hautaan siunaamisen osalta.
Päätös	Päätös esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Pöytäkirjanote kirkkohallitukselle ja aloitteen allekirjoittajille.
Lisätiedot	Lakimiesasessori Jorma Juutilainen, sähköposti: jorma.juutilainen@evl.fi
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuustolle

Aloite:

Kirkkohallituksen ja kirkolliskokouksen on viipymättä ryhdyttävä toimiin KL 8 luku 15 § 1 mom muuttamiseksi siten, että papin ilmoittamisvelvollisuus jokaisesta hautaan siunaamisesta puretaan.

Perustelut:

Edellisessä kirkkolaissa 16 luku 13 § 1 mom säädettiin seuraavasti:

”Jos pappi kastaa tai siunaa hautaan henkilön, joka ei kuulu hänen seurakuntaansa, on hänen välittömästi toimituksen suoritettuaan ilmoitettava siitä sille seurakunnalle tai uskontokunnalle, jonka jäseneksi kyseinen henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista sekä tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta.”

Hautaan siunaamisen osalta papin piti siis ilmoittaa, jos hän oli siunannut hautaan henkilön, joka ei kuulunut hänen seurakuntaansa. Tuosta ilmoituksesta oli ainakin se hyöty, että jos seurakunta tai muu uskontokunta ei ollut muuten saanut tietoa jäsenensä kuolemasta, viimeistään vainajan hautaan siunaamisen ilmoittaminen toi sen ilmi.

Heinäkuussa 2023 voimaan tullut uusi kirkkolaki sälytti papille vastaavan ilmoitusvelvollisuuden *jokaisesta* hautaan siunaamisesta. KL 8 luku 15 § 1 mom määrää:

”Kun pappi on kastanut tai siunannut hautaan henkilön, hänen on välittömästi ilmoitettava toimituksesta sille keskusrekisterille, johon kuuluvan seurakunnan jäseneksi henkilö tulee tai jonka jäsen hän oli. Jos pappi on kastanut tai siunannut hautaan muuhun uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluneen henkilön, tulee ilmoitus tehdä kyseiselle uskonnolliselle yhdyskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää ainakin henkilön nimi ja henkilötunnus tai syntymäaika, tieto toimituksesta ja sen ajankohdasta sekä tieto alaikäisen kastetun lapsen huoltajista ja kummeista.”

Papin pitää ilmoittaa hautaan siunaamisen toimituksesta keskusrekisterille tai muulle uskonnolliselle yhdyskunnalle, jos vainaja oli eläessään sellaisen jäsen. Tämä on turhaa byrokratiaa.

Hautaan siunaamisesta ilmoittaminen työllistää turhaan ensinnäkin pappia ja seurakunnan virastoa ja toiseksi keskusrekisteriä. Työnjaon pitäisi edelleen olla sellainen, että hautaan siunaamisen, hautaamisen ja hautoihin liittyvät tehtävät ja niiden kirjaamiset eivät kuulu keskusrekisterille, vaan seurakunnan hautatoimelle. Seurakunnan ja hautausmaan rekistereihin kirjataan tarpeelliset tiedot hautaan siunaamisista. Jos hautaan siunaamisen tiedot nähtäisiin jostakin syystä tarpeelliseksi saada jäsenrekisteriin, hautatoimen ohjelmia ja niihin liittyviä määräyksiä voisi kehittää niin, että tieto saataisiin siirtymään niistä rajapintasiirtona jäsentietojärjestelmään ilman erillisiä lomakkeita ja manuaalista työtä. Tällä hetkellä rajapintasiirtona ei siirry ainakaan siunaavan papin nimi.

Hautaan siunaaminen on puhtaasti kirkollinen toimitus, johon ei liity juridisia ja viranomaistoimintaan liittyviä vaikutuksia, toisin kuin avioliittoon vihkimiseen tai kasteeseen. Tämän vuoksi on tarpeetonta tuottaa siitä tietoa jäsenrekisteriin. Hautaan siunaamisen päivämäärää tai hautaan siunanneen papin nimeä ei tarvita mihinkään sellaiseen todistukseen, jota keskusrekisteristä annetaan.

Pykälän oltua voimassa muutaman kuukauden on käynyt ilmi, että vain osa seurakunnista ja papeista toimii sen mukaisesti. Pykälässä on myös se epätasa-arvoinen piirre, että kirkkoon kuulumattomien vainajien osalta vastaavaa ilmoitusvelvollisuutta ei ole. Jotkut papit tosin ovat lähettäneet vastaavia ilmoituslomakkeita Digi- ja väestötietovirastoon, mitä siellä suuresti ihmetellään.

Edellisen kirkolliskokouksen jäsenet eivät uutta kirkkolakia säätäessään varmaan olleet tietoisia siitä, kuinka työllistävän kirkkolain pykälän he tässä kohti tulivat kirjoittaneeksi. Kirkkohallituksen ja uuden kirkolliskokouksen tulisi viipymättä ryhtyä toimeen tämän pykälän muuttamiseksi.

Aloitteen allekirjoittajat:

Heidi Pitkänen

Ulla Ruusukallio

Risto Korhonen

Mikko Uotila

Olli Löytty

Tytti Lindroos

Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 9 Hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämisryhmän mietintö

Diaarinumero	DTAM/20/00.02.13/2023
Perustelut	Hiippakuntavaltuusto päätti 22.2.2023 kokouksessaan perustaa työryhmän hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämistä varten. Työryhmään nimettiin valtuutetut Asko Alajoki, Tiina Eskelinen, Mikko Hieta, Timo Koivula, Olli Löytty, Anja Peräkääly, Heidi Pitkänen ja Ritva Viitala. Lisäksi työryhmässä toimi kapitulin edustajana Tuulia Matilainen. Työryhmän mietintö on liitteenä.
Esitys	Hiippakuntavaltuusto merkitsee tiedoksi työryhmän mietinnön.
Päätös	Päätös esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Ei toimenpiteitä.
Lisätiedot	notaari Hannu Laukkonen, hannu.laukkonen@evl.fi tai puh. 0400 926 730
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 12 luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta.

Hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämisryhmän mietintö

Hiippakuntavaltuusto päätti 22.2.2023 kokouksessaan perustaa työryhmän hiippakuntavaltuuston työskentelyn kehittämistä varten. Työryhmään nimettiin valtuutetut Asko Alajoki, Tiina Eskelinen, Mikko Hieta, Timo Koivula, Olli Löytty, Anja Peräkääly, Heidi Pitkänen ja Ritva Viitala. Lisäksi työryhmässä toimi kapitulin edustajana Tuulia Matilainen.

Työryhmä kokoontui syksyn aikana kaksi kertaa ja lisäksi osa ryhmästä (Matilainen, Löytty, Pitkänen) kokoontui kaksi kertaa suunnittelemaan uusien hiippakuntavaltuutettujen kouluttamista, jonka työryhmä näki tärkeäksi kehittämiskohdaksi. Koulutus toteutetaan uuden hiippakuntavaltuuston ensimmäisen kokouksen yhteydessä toukokuussa 2024. Laki- ja hallintoasioihin sekä kokouskäytäntöihin valtuutetut perehdyttää lakimiesasessori Jorma Juutilainen sekä muihin asioihin Tuulia Matilainen, Olli Löytty ja Heidi Pitkänen.

Koulutuksen sisältö: 29.5.2024 klo 16.00–18.00 Uusien hiippakuntavaltuutettujen perehdytys

- Millaista valtaa hiippakuntavaltuusto käyttää/0,5 h;
  - Mikä hpk-valtuuston positio on suhteessa muihin päätöksentekoelementteihin/0,5 h;
  - Kokouskäytännöt 0,5h;
- Viivi Ali-Löytty, Helsingin hiippakunta:
Inspiraatiopuheenvuoro

Toisena perehdytyksenomaisena työskentelynä järjestetään tulevaisuustyöskentely, johon kutsutaan hiippakuntavaltuutettujen lisäksi hiippakunnan kirkolliskokousedustajat, piispa sekä lääninrovasti.

4.5.2024 klo 9.30–16.30 Tulevaisuustyöskentely Pispalan kirkolla

- Talouden näkymät hiippakunnassa ja kirkossa: Juha Tuohimäki, Kirkkohallitus ja Mika Piittala
- Aluekehitys: Eero Laesterä, kuntatalouden asiantuntija

Näiden lisäksi syksylle 2024 suunniteltiin hiippakuntavaltuutettujen Erätauco-keskustelu. Keskustelun teemana on luottamuksen synnyttäminen ja kunnioittava keskustelu.

Työryhmä nostaa hiippakuntavaltuustolle esiin työskentelyn kehittämisen pääkohtina yhteistyön ja verkostoitumisen sekä omassa hiippakunnassa että valtakunnallisesti, maallikkojen vuoropuhelun vahvistamisen yli seurakuntarajojen sekä viestinnän kehittämisen.

Hiippakuntavaltuutettujen välinen tutustuminen ja luottamuksen synnyttäminen helpottaa työskentelyä ja avartaa keskusteluyhteyttä varsinkin sellaisissa asioissa, joista ollaan erimielisiä. Esimerkiksi aloitteiden kohdalla olisi hyvä käydä avoimemmin ennakkokeskustelua ja kuulla, mitä aloitteentekijät ovat tavoitelleet. Näin myös yli ryhmärajojen voisi löytyä yhteisesti edistettäviä asioita.

Yhteistyö ja verkostoituminen on erittäin tärkeää niin oman hiippakuntavaltuuston kesken kuin myös valtakunnallisesti. Toisten tunteminen ja yhdistävien asioiden löytyminen parantavat yhteistyötä. Valtakunnallisesti verkostoituminen antaa ideoita ja ajatuksia hiippakuntavaltuuston kehittämiseksi ja sen potentiaalin hyödyntämiselle laajemmin.

Kehittämisryhmän kokoontumisissa nousi esille muutamia konkreettisia ehdotuksia, joita voi tulevaisuudessa toteuttaa:

- Hiippakuntavaltuustojen väliset valtakunnalliset tilaisuudet ideoiden jakamista ja muiden hiippakuntien valtuustojen toimintaan tutustumista varten sekä näiden tapaamisten terveisten ja ideoiden jakaminen hiippakuntavaltuutetuille ja paikallisseurakunnille.
- Kapitulin brunseille hiippakuntavaltuutettuja mukaan. Tämä madaltaisi kynnystä seurakuntien luottamushenkilöille ottaa yhteyttä hiippakuntavaltuutettuihin ja vahvistaisi ajatusta hiippakuntavaltuustosta koko hiippakunnan yhteisenä toimintana.
- Seurakuntalaisten edustaminen yli seurakuntarajojen ja luottamushenkilöiden verkostoituminen. Hiippakuntavaltuustossa ei ole valtuutettua hiippakunnan jokaisesta seurakunnasta ja siksi valtuutettujen tulee edustaa myös naapuriseurakuntia ja koko hiippakuntaa päätöksenteossa. Tätä voisi kehittää esimerkiksi vahvistamalla luottamushenkilöiden verkostoitumista ympäri hiippakuntaa.

Hiippakuntavaltuuston kehittämisryhmä toivoo, että viestintää kehitettäisiin päätösten toimeenpanossa ja esittelyjä valmisteltaessa. Näin ajantasainen tieto esimerkiksi aloitteiden toimeenpanon etenemisestä tavoittaisi hiippakuntavaltuutetut ja päättäjien näkökulma tulisi huomioituksi asioiden valmistelussa.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 10 Kasvun verso -palkinnon kohdentaminen, Harjun seurakuntaneuvoston päätös

Diaarinumero	DTAM/41/01.02.04/2023
Perustelut	<p>Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto myönsi 24.5.2023 Kasvun Verso-palkinnon Uusi Verso -yhteisön Arabiyhteisö Elämän suolalle. Elämän Suola- yhteisö toimii Harjun seurakunnan työyhteydessä.</p> <p>Harjun seurakunnan seurakuntaneuvosto on päättänyt 28.9.2023 § 74 ohjata Kasvun verso -palkinnon eteenpäin annettavan osuuden seuraavasti: Marhaban -keskuksen kristillisen toiminnan tukemiseen 400 € ja Hämeen Kansanlähetyksen Darin- kielinen työ 600 €.</p>
Esitys	Hiippakuntavaltuusto merkitsee Harjun seurakuntaneuvoston päätöksen tiedoksi.
Päätös	Päätös esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Ei toimenpiteitä.
Lisätiedot	notaari Hannu Laukkonen, hannu.laukkonen@evl.fi tai puh. 0400 926 730
Muutoksenhaku	Päätökseen ei lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 1 momentin mukaan saa hakea muutosta.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 11 Mahdolliset muut asiat

Hiippakuntavaltuusto voi keskustella ajankohtaisista asioista.

Esitys Käydään keskustelu ajankohtaisista asioista.

Päätös Päätös esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet Ei toimenpiteitä.

Muutoksenhaku Päätökseen ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa hakea muutosta.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 12 Kokouksen päätös

Esitys Puheenjohtaja päättää kokouksen.
Päätös Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 21.27.

Kokouksen puolesta

Timo Koivula
puheenjohtaja

Hannu Laukkonen
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Mikko Uotila
pöytäkirjantarkastaja

Ritva Viitala
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

VALITUSOSOITUS

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

21.2.2024

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1-5, 8-12

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
  - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
  - 150 000 € (rakennusurakat);
  - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystalvet);
  - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset talvet) ja
  - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: 5-7 laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 1 mom.**2 HANKINTAOIKAISU**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, 7. krs, Tampere, avoinna sopimuksen mukaan

Postiosoite: Näsilinnankatu 26, 33200 Tampere

Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13111 Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Telekopio: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

21.02.2024

Tampereen hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.